

AARHUS
KOMMUNE

Årsberetning 2020

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Læsevejledning.....	4
Ydre vilkår	5
Befolkningsudvikling.....	5
Erhvervsudvikling i Aarhus	5
Klimadagsordenen	6
Corona.....	6
Tværgående resultater og ressourcer	8
Aarhusmålene	8
Hensigtserklæringer	10
Ressourcer	11
Afdelingernes resultater og ressourcer.....	17
Børn og Unge	17
Sociale Forhold og Beskæftigelse.....	24
Sundhed og Omsorg	29
Kultur og Borgerservice.....	36
Teknik og Miljø	41
Borgmesterens Afdeling.....	48
Tværgående indsatser	52
Effektiviseringer	52
Klima.....	53
Ledelsesinformation og datakvalitet.....	53
Innovation.....	53
Restanceudvikling	54
Indsatsen mod socialt snyd	55
Den sociale Investeringsfond	56
Bilag	57
Aarhus Kommunes selskaber	57
Hensigtserklæringer	58

Forord

Lige nu står vi og kan heldigvis se lysere tider forude. 2020 blev et år ingen nogensinde kommer til at glemme. Vi står stadig i en verdensomspændende sundhedskrise, som igennem mere end et år har påvirket vores liv. Vi har set mindre til vores kære, vi har været begrænset i vores personlige frihed og mange brancher har haft det svært.

Men vi kan også se tilbage på 2020 med en stor stolthed. For vi kan være stolte både som danskere og som aarhusianere over måden, vi har stået sammen for at beskytte de svageste og mest udsatte – og jeg og det øvrige byråd kan være stolte over den kæmpe indsats vores kommunale medarbejdere har gjort i 2020.

Jeg vil derfor benytte lejligheden til at sige tak til alle vores medarbejdere. Både jer der har stået i forreste række og sørget for, at vores kerneopgaver er blevet løst med samme høje kvalitet på trods af de svære omstændigheder. Og tak til jer der har stået bagved og sikret, at de nødvendige processer og systemer har været oppe at køre, og bl.a. sikret at mange tusinder ansatte fra den ene dag til den anden har kunnet afholde videomøder. Og også tak til kriseledelsen der med mere end 100 møder og en helt bogstavelig indsats 24/7 har sikret et godt og konstruktivt samarbejde på tværs af kommunen, og at vi har handlet, når det var nødvendigt. Det har været imponerende at opleve.

Når vi gør det økonomiske regnskab op for 2020 for Aarhus Kommune, kan vi se, at vi har klaret os igennem krisen med en robust økonomi. Vi har en sund kommunal økonomi, og vi kan betale den regning som coronakrisen efterlader os med. Byrådet har igennem 2020 iværksat forskellige hjælpepakker for at afbøde konsekvenserne af krisen. Sammen med eksterne samarbejdspartnere har vi forsøgt at holde en hånd under et nødlidende kultur- og foreningsliv, erhvervslivet og detailhandlen. Vi har prøvet at forbedre trivselen rundt om i kommunen, og vi har sammen med boligforeninger, frivillige, foreninger, byens unge – ja, alle gode kræfter – gjort en ekstra indsats for at dæmme op for smitten, når vi har haft smitteudbrud. På den måde tror jeg også, krisen har knyttet byen tættere sammen, og den samarbejdsånd vi har oplevet, skal vi tage med os.

Det solide økonomiske resultat for 2020 gør også, at byrådet kan arbejde videre med de planer vi lagde før krisen – og vi kan holde samme høje tempo og ambitionsniveau.

Vi skal stadig have fuld fart på den grønne omstilling i Aarhus og byrådet har sat bindende klimamål for Aarhus Kommune. Vi skal være CO₂-neutrale i 2030. Det følger vi tæt op på, og vi sætter flere initiativer i gang, når det er nødvendigt.

Og så vil byrådet i Aarhus Kommune fortsat arbejde hårdt for, at vi kommer styrket ud af coronakrisen. Mange opgaver venter, men som 2020 med tydelighed har vist os, så kan vi også sammen løfte dem.

Jacob Bundsgaard
Borgmester

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes årsberetning for 2020, der følger op på budgettet, som det fremgår af budgetredegørelsen for 2020.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som har haft mest afgørende indflydelse på det forgangne års resultater.

Herefter følger en kort beskrivelse af byrådets overordnede resultater for 2020 samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i regnskabet.

Efterfølgende indeholder årsberetningen afsnit med beskrivelser fra de enkelte magistratsafdelinger. De går tættere på afdelingernes respektive kerneopgaver, resultater og regnskab.

Til sidst i årsberetningen er der en nogle bilag med oversigter over bl.a. Aarhus Kommunes selskaber samt opfølgningen på hensigtserklæringerne fra budget 2020.

Regnskabet for 2020, som er beskrevet i denne årsberetning, danner udgangspunktet for budgetlægningen af 2022-2025.

Ydre vilkår

De ydre vilkår handler om det omgivende samfund. Om forhold, kommunens som udgangspunkt ikke på kort sigt kan påvirke, men som i vidt omfang definerer, hvordan kommunens indsatser og økonomi ser ud. Ændret lovgivning eller udvikling i kommunens befolkningssammensætning spiller ind på de indsatser, som kommunen skal give til byens borgere.

De væsentligste ydre vilkår - befolkningsudviklingen og beskæftigelses- og erhvervsudviklingen i og omkring Aarhus - beskrives nedenfor.

Befolkningsudvikling

Aarhus Kommunes befolkningstal har været støt stigende i mange år. Pr. 1 januar 2021 var der bosat 352.739 borgere i kommunen. Det svarer til 6% af den samlede befolkning i Danmark.

I løbet af 2020 har befolkningstilvæksten dog været lavere sammenlignet med tidligere år. Kommunen er således vokset med 2.775 borgere, hvor den gennemsnitlige befolkningstilvækst i årene 2015-2019 var på 4.739 flere indbyggere pr. år. Den lavere befolkningstilvækst i 2020 kan have flere forklaringer, men én mulig årsag er, at corona har lagt en dæmper på udviklingen. I 2020 er der eksempelvis indvandret 1.025 flere personer fra udlandet end der er udvandret, mens gennemsnittet i årene 2015-2019 var 2.021 personer årligt. Det lavere niveau for indvandring hænger muligvis sammen med, at corona har medført, at færre internationale studerende og medarbejdere er kommet til Aarhus. I den samlede befolkningstilvækst er der også indregnet en række ind-og udvandring, som er sket før 2020, men som ikke er blevet korrekt registreret før nu. Det drejer sig om 1.887 flere udvandring end indvandring, som derfor også er en årsag til den lavere befolkningstilvækst i 2020.

Ses der nærmere på tilvæksten og befolkningen som helhed tegner der sig fortsat et billede af en ung kommune. I 2020 er der blevet født 4.717 børn, mens 2.335 personer er døde. Samtidig flyttede der i løbet af året 4.512 flere 18-29-årige til kommunen, end der flyttede fra kommunen. Omvendt ses for de 30-66-årige, at 2.016 flere borgere fraflyttede kommunen end der kom til. Udviklingen i 2020 betyder, at hele 46% af den aarhusianske befolkning er under 30 år.

Se mere om befolkningen i Aarhus [her](#).

Erhvervsudvikling i Aarhus

De seneste år har der været fart på erhvervsudviklingen i Aarhus Kommune. I løbet af 2020 har udviklingen dog set anderledes ud. Dette skyldes corona, der har givet svære vilkår for en lang række erhverv. Udviklingen afspejles blandt andet i, at antallet af beskæftigede lønmodtagere, der arbejder på en arbejdsplads indenfor Aarhus Kommune, i perioden fra tredje kvartal 2019 til tredje kvartal 2020 er faldet med 503.

Ved udgangen af tredje kvartal 2020 var der således 197.098 arbejdspladser i kommunen, hvilket svarer til ca. 7% af alle arbejdspladser i landet. Historisk er ca. 1/3 af arbejdspladserne besat af indpendlere, der er bosat i andre kommuner.

Udviklingen i antal arbejdspladser betyder blandt andet, at 84,7 % af de 16-66-årige borgere i Aarhus Kommune i 2020 var selvforsøgende. Dette er en lavere andel end de seneste år, men sammenlignes over en 10-årig periode er selvforsørgelsesandelen stadig højere end gennemsnittet. Desuden er andelen lidt over niveauet på landsplan og sammenlignes med de øvrige 6-byer, har kun Københavns Kommune en højere andel selvforsøgende borgere.

Se mere om beskæftigelsessituationen i Aarhus [her](#).

Klimadagsordenen

Folketingsvalget i 2019 havde især et omdrejningspunkt - klimadagsordenen. Det fik betydning for valgets resultat, og dermed fulgte danskerne den trend, der var begyndt andre steder i verden. Regeringen har efterfølgende sammen med resten af Folketinget vedtaget ambitiøse klimamål for Danmark.

Også for byrådet i Aarhus og for hele Aarhus Kommune har hensynet til klimaet og klodens fremtid sat sig afgørende spor i 2020. Der arbejdes målrettet med den grønne omstilling og den nye klimaplan, der vil blive behandlet politisk i foråret 2021.

Med budgetforliget for 2020 besluttede et bredt flertal af byrådets partier at sætte velfærd og klima i fokus. Med forliget blev der aftalt bindende klimamål og en klimafond på 116 mio. kr., som skal bidrage til at realisere byrådets ambitiøse mål om, at Aarhus skal være CO₂-neutral inden 2030. I budgetforliget for 2021 har byrådet fulgt op på de ambitiøse mål og har afsat 30 mio. kr. årligt til gennemførelse af klimaplanens indsatser.

Byrådet har i 2020 vedtaget konkrete bindende mål for CO₂-reduktioner hvert år frem til 2030. Hvis målene ikke opfyldes, vil der i budgetlægningen for det kommende år blive taget stilling til behovet for nye, ændrede eller intensiverede indsatser. Årets konkrete resultater er vist under Aarhusmålene på side 8 og afsnittet om opfølgning på klimamålene på side 53.

Se udviklingen i de langsigtede klimamål i [Aarhus i tal](#).

Corona

Dansk økonomi blev i 2020 i høj grad præget af coronakrisen. Dette til trods viser Finansministeriets økonomiske redegørelse fra december, at dansk økonomi i det mindste i 2020 har klaret sig godt igennem krisen sammenlignet med mange andre lande. Det ses blandt andet ved at Danmarks økonomi fortsat er robust og den offentlige gæld er lav. Efter en stigning i ledigheden i foråret 2020 faldt ledigheden på landsplan i sidste halvdel af 2020.

Coronakrisen havde naturligt afsmittende effekt på Aarhus Kommune, hvor både den kommunale, men også den private sektor blev ramt af nedlukninger og nye krav til driften i form af begrænsninger og påbud, på en lang række områder. Krisen har presset en lang række private sektorer - særligt der hvor nedlukningerne helt eller delvist har forhindret fortsat drift. Konsekvenserne har været omfattende for bl.a. hotel- og restaurationsbranchen samt luftfarts- og rejsebranchen.

I kommunalt regi blev alle afdelinger ramt af de massive nedlukninger som ramte i marts 2020. Nedlukningerne krævede mange tilpasninger, men som blev håndteret gennem stor fleksibilitet, hvilket har betydet, at driften er opretholdt på langt de fleste områder. Dette er mange steder sket via ændrede arbejdsgange og helt nye måder at tilrettelægge driften.

Det er endnu for tidligt at sige noget om de langsigtede konsekvenser af coronakrisen for kommunen.

Tværgående resultater og ressourcer

I årsberetningen følges der op på de mål, beslutninger og den økonomi, som blev vedtaget med budgettet for 2020. Dette fremgår af budgetredegørelsen 2020.

Aarhusmålene

Sammen med Aarhusmålene sætter Fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og de følger op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Aarhusmålene 2018-2021 er samlet under overskriften - "Aarhus - en god by for alle", og består af fem mål. Til hvert mål er knyttet et sæt indikatorer, som skal vise, om udviklingen går i den rigtige retning.

Vision: Aarhus - en god by for alle

- Aarhus - en by med plads og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Aarhusmål	2018	2019	Budget 2020	2020	Mål opfyldt
Aarhus - en god by for alle	76	77	≥	77	😊
<i>En by med brug for alle</i>					
Selvforsørgelse: Andelen af aarhusianske borgere 16-66 år, som er selvforsørgende, skal stige.	85,6 %	85,8 %	>2019	84,7 %	😐
Selvforsørgelse, ulighedsopgørelse: Gabet mellem andel selvforsørgende blandt alle borgere og andelen blandt udsatte borgere skal mindskes	30,1	Tal fra DS opdateres 30.03.2021	<2019	Opdateres 1. kv. 2022	
Ungdomsuddannelse: Andelen af en ungdomsårgang i Aarhus Kommune, som forventes at få mindst en ungdomsuddannelse inden de er 25 år, dvs. 8 år efter 9. klasse, skal stige.	84,9 %	85,2%	>	Ingen nye tal	
<i>En by i vækst og med et stærkt erhvervsliv</i>					
BNP-vækst: Den årlige vækst i BNP i Business Region Aarhus skal ligge over landsgennemsnit*	BRAA 3,0 %	BRAA 2,2 %	>DK	BRAA 3,9 %	😊
	Hele landet 2,8 %	Hele landet 2,2 %		Hele landet 2,8 %	
Nye arbejdspladser: Antallet af nye arbejdspladser i Aarhus skal i gennemsnit om året være på 4.000	4.150	3.957	4.000 i gennemsnit	3.720	😞
<i>En bæredygtig by med gode by- og lokalmiljøer</i>					
Klima: Aarhus skal være CO ₂ -neutral i 2030. Indikator er tons CO ₂ udledt pr. indbygger****	4,6 ton	4,4 ton	<	3,8 ton	😊
Mobilitet: Aarhus skal have øget mobilitet for adgangen til alle arbejdspladser, handelsmuligheder og rekreative områder indenfor 30 minutter i Aarhus Kommune for alle transportmidler (NY)	<i>Indeks under udarbejdelse</i>				
<i>En by med fællesskab og medborgerskab</i>					
Medborgerskab, stabil eller stigende indeks for medborgerskabsbegrebet i Aarhus Kommune.	64	62	≥	Ikke kommet nye tal	
Ensomhed: Andelen af borgere, der er uønsket alene, skal falde	6,0 %	7,8 %	<	Ikke kommet nye tal	

Aarhusmål	2018	2019	Budget 2020	2020	Mål opfyldt
Ensomhed, ulighedsopgørelse: Gabet mellem andel af borgere der er uønsket alene skal falde mellem udsatte borgere og alle		(6,2)**	<2019	Ikke kommet nye tal	
Tryghed: Den oplevede tryghed	Aarhus 81,3	Aarhus 85,0	≥ Storbyer i alt	Aarhus 87,3	😊
	Storbyer 82,8	Storbyer 84,0		Storbyer 85,0	
<i>En by, hvor alle er sunde og trives</i>					
Sundhed: Middellevetiden skal stige	81,7	81,9	>	82,2	😊
• Sundhed: Den forventede restlevetid for 30-årige med et uddannelsesniveau <i>højere end</i> grundskolen	53,1	53,4		53,6	
• Sundhed: Den forventede restlevetid for 30-årige med <i>grundskole</i> som højest gennemførte uddannelse	49,1	48,9		49,4	
Sundhed, ulighedsopgørelse: Gabet i forventet restlevetid skal falde mellem udsatte borgere og alle	4,0	4,4	<2019	4,2	😊
Trivsel: Andelen af borgere der oplever trivsel og livskvalitet skal stige (alle)	73 %	77 %	>	Ikke kommet nye tal	
• Trivsel: Andelen af borgere med <i>grundskole</i> som højest gennemførte uddannelse, der oplever trivsel og livskvalitet		63 %		Ikke kommet nye tal	

*Årstallet referer til det år hvor data bliver tilgængelige. 2019-tal referer således til væksten i 2018.

**Værdien 6,2 udtrykker forskellen i procentpoint mellem udsatte grupper og alle under ét. Det er første gang man opgør forskellen med udsatte grupper og alle. Derfor er det ikke muligt at vurdere om gabet er stigende eller faldende.

**** Tallene opgøres med et års forsinkelse. 2020-tallene referer derfor til udledning i 2019. Der er samtidig kommet ny opgørelsesmetode og er derfor forskellige fra årsberetningen 2019.

De aktuelle resultater ift. Aarhusmålene kan ses på [Aarhus i tal](#). Én af ambitionerne i Aarhusmålene er at fremme **bæredygtighed**. I den forbindelse følges der bl.a. op på kommunens CO₂-udledning. De seneste målinger viser, at indbyggerne i Aarhus i gennemsnit udleder 3,8 tons CO₂ - et fald i forhold til 2016, hvor den gennemsnitlige udledning pr. indbygger var 6,3 tons CO₂. Med budgetmålene for Teknik og Miljø (s. 43) følges der mere detaljeret op på de aspekter af bæredygtighed, der handler om genanvendelse og fremkommelighed.

En anden central ambition i Aarhusmålene er at sikre **vækst og et stærkt erhvervsliv**. I relation hertil har der været en stabil tilvækst i antallet af arbejdspladser over hele perioden, og også tallene for 2020 peger på, at Aarhus har fået knap 4.000 arbejdspladser for lønmodtagere det seneste år. Business Region Aarhus har oplevet en BNP-vækst på 3,9 %, hvilket er markant højere end landsgennemsnittet.

De resterende tre ambitioner i Aarhusmålene handler om borgernes oplevelse af at have et godt liv. For det første skal Aarhus være en by med **brug for alle** - en ambition, som belyses med tal for uddannelse og selvforsørgelse. Der ses et lille fald i selvforsørgelsen, hvilket skal ses i lyset af, at coronakrisen har kostet arbejdspladser. Således er 84,7 % af de 16-66-årige selvforsørgende, mod 85,8 % året før.

Det er også velkendt, at uddannelse øger sandsynligheden for beskæftigelse. Status er, at 96 % af alle unge er i gang med en uddannelse eller uddannelsesrettet aktivitet 15 mdr. efter afgang fra grundskolen, og at 85,2 % af kommunens 25-årige forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Med budgetmålene for Børn og Unge (s. 20) samt Sociale forhold og Beskæftigelse (s. 25) følges der mere detaljeret op på udviklingen for uddannelsesområdet og beskæftigelse.

For det andet skal Aarhus være en by, hvor **alle trives og er sunde**. Her viser den seneste opgørelse, at middellevetiden i Aarhus har været støt stigende over de seneste 10 år, og at den nu er på 82,2 år. Aarhus ligger dermed i den bedste fjerdedel i Danmark. Desuden viser de seneste tal, at 77 % af aarhusianerne oplever en generelt god trivsel.

For det tredje skal Aarhus være en by, hvor **alle oplever fællesskab og medborgerskab**. De nyeste tal herfor siger, at 8 % af aarhusianerne oplever at være uønsket alene. Det er en stigning i forhold til sidste måling. Tryghedsindsatserne der har været gennemført de seneste år, viser flotte resultater. Tryghedsindekset er steget markant i Aarhus – også mere end i de øvrige større byer i landet.

Ovenstående er det billede man får, når man ser på alle aarhusianere under ét. På tværs af Aarhusmålene følger vi imidlertid også op på graden af **ulighed**. Disse opfølgninger viser, at der er en række velkendte, men stadig mere velbelyste udfordringer med ulighed:

- Mens vi i gennemsnit lever længere, kan aarhusianere uden uddannelse forvente at leve ca. 4 år kortere end alle andre.
- Mens 77 % af alle aarhusianere trives, er andelen blandt de sårbare/udsatte grupper mellem 45 og 63 %
- Blandt de sårbare/udsatte grupper er andelen med dårligt selv vurderet helbred næsten dobbelt så stor som de ca. 14 % blandt alle under ét
- Det samme mønster gælder ift. ensomhed: Blandt de sårbare/udsatte grupper er andelen af ensomme 2-3 gange større.
- Ift. ungdomsuddannelse er forskellen mellem de udsatte og alle andre ca. 30-40 procentpoint – og uligheden er stigende.
- Ift. selvforsørgelse er forskellen mellem de udsatte og alle andre mellem 30 og 55 procentpoint, afhængigt af målgruppen.

Det hele skal ses i sammenhæng med den overordnede ambition med Aarhusmålene, som er at sikre, at Aarhus er **en god by for alle**. Resultaterne af den seneste temperaturmåling viser, at den samlede score for alle borgere under ét er 77 ud af 100, og at billedet i øvrigt er stort set det samme i udsatte boligområder. Med budgetmålene for Teknik og Miljø følges der mere detaljeret op på forskellene mellem de geografiske områder i Aarhus Kommune. Med budgetmålene for Børn og Unge, Sociale forhold og Beskæftigelse, Sundhed og Omsorg (s. 32) følges der mere detaljeret op både på udviklingen i borgernes sundhed og trivsel og i deres oplevelse af fællesskab og medborgerskab - her med særlige blik på bestemte alders- eller målgrupper. Endelig kan man med budgetmålene for Kultur og Borgerservice (s. 37) følge de rammer og vilkår for gode, aktive liv, som Aarhus Kommune stræber efter at sikre for alle aarhusianere fra 0-100 år.

Hensigtserklæringer

I budgettet for 2020 besluttede forligspartierne en række hensigtserklæringer, der skulle arbejdes med i løbet af 2020. En status på disse hensigtserklæringer fremgår af bilag 2 til årsberetningen. Bilaget viser, at størstedelen af hensigtserklæringerne er opfyldt (de har derfor fået en grøn smiley). De

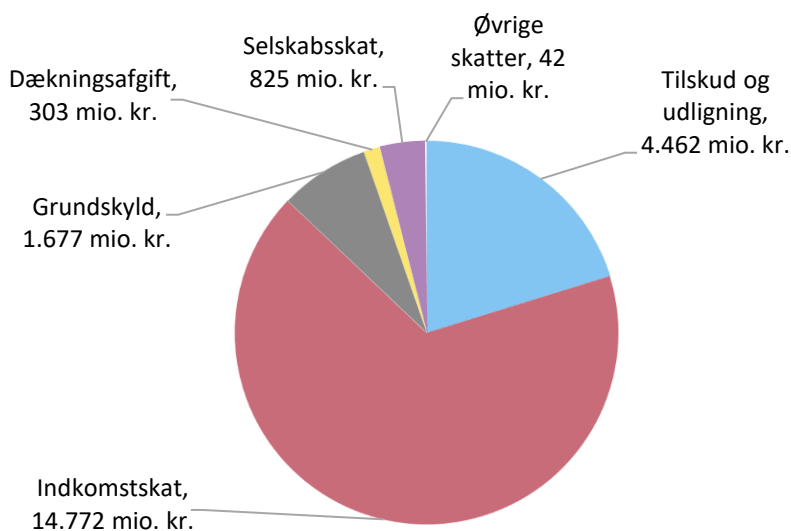
Øvrige hensigtserklæringer er igangsat, men endnu ikke i mål (de har derfor fået en gul smiley).

Ressourcer

Indtægter

Aarhus Kommune havde i 2020 nettoindtægter på sammenlagt ca. 22,1 mia. kr. Fordelingen af indtægterne fremgår af nedenstående figur:

Aarhus Kommunes nettoindtægter i 2020, i alt 22.082 mio. kr.

Det fremgår af figuren, at de fleste af indtægterne kom fra indkomstskat samt tilskud og udligning fra staten. Indkomstskat udgjorde i 2020 14,8 mia. kr. svarende til 67 % af de samlede indtægter, mens indtægterne fra tilskud og udligning udgjorde 4,5 mia. kr. svarende til 20,4 % af de samlede indtægter.

Driftsudgifter

Aarhus Kommunes udgifter består af udgifter til drift samt udgifter til en række investeringer i fx infrastruktur, bygninger og vedligehold.

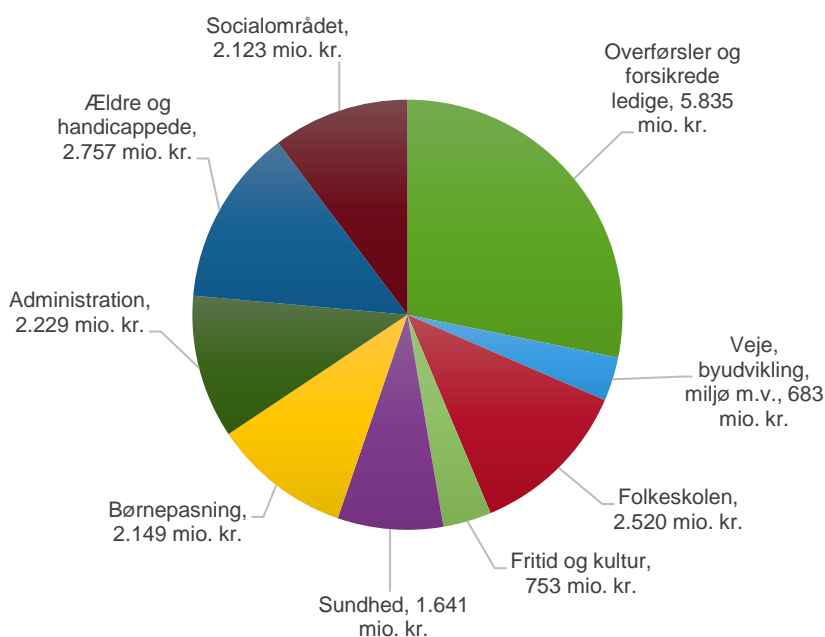
I 2020 havde Aarhus Kommune skattefinansierede nettodriftsudgifter på 20,7 mia. kr. Nettodriftsudgifter opgøres i henholdsvis serviceudgifter, overførselsudgifter og kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet.

I forhold til 2019 har Aarhus Kommune brugt flere penge på bl.a. ældreplejen og børnepasning. Der er samtidig en markant stigning i overførselsudgifter, hvilket skal ses i lyset af ledighed forårsaget af coronakrisen. Udgifterne til socialområdet, sundhedsområdet og folkeskolen har svaret til niveauet i 2019.

Udgifter pr. borger 2020

- Serviceudgifter pr. borger: 39.210 kr.
- Overførsler pr. borger: 16.541 kr.
- Aktivitetsbestemt medfinansiering pr. borger: 3.237 kr.
- Bruttoanlægsudgifter pr. borger (skattefinansieret) 4.671 kr.

Aarhus Kommunes nettoudgifter i 2020, i alt 20.690 mio. kr.

Anlægsudgifter

Udgifterne til investeringer i infrastruktur, bygninger og vedligehold var i 2020 på 1.776 mio. kr. brutto, heraf 1.648 mio. kr. på det skattefinansierede område. Herfra skal trækkes en række indtægter fra bl.a. salg af byggegrunde, så de samlede nettoanlægsudgifter var på 1.223 mio. kr. heraf vedrører 941 mio. kr. det skattefinansierede område.

Som følge af Covid 19 blev anlægsrammerne for 2020 suspenderet. Det vurderes, at hvis anlægsrammerne fortsat havde været gældende for 2021 ville Aarhus Kommunes anlægsudgifter have oversteget anlægsrammen med ca. 350 mio. kr. som følge af fremrykning af jordkøb fra 2021 til 2020.

I forbindelse med regnskab 2020 aflægges anlægsregnskaber for i alt 148 KB-bevillinger og anlægsarbejder, som er afsluttet i løbet af 2020. I forhold til de afsatte bevillinger til disse projekter på netto 671 mio. kr. kan der konstateres et overskud på 194 mio. kr., som generelt overføres til forbrug på anlægsområdet i 2021 eller senere.

De væsentligste anlægsarbejder, som afsluttes i 2020, har været:

- Jordkøb fra Århus Havn på De Bynære Havnearealer. Der er i alt anvendt 1.122 mio. kr.
- KB-bevilling til vedligeholdelse af Bygninger. Der er i alt anvendt 180 mio. kr.
- KB-bevilling til AA+ Energiledelsesprojekter. Der er i alt anvendt 30 mio. kr.
- KB-bevilling ekstraordinær vedligeholdelse på ældreområdet. Der er i alt anvendt 23 mio. kr.
- Udbygning og modernisering af Marselisborghallen. Der er i alt anvendt 22 mio. kr.

- Ny indskoling på Langenæs. Der er i alt anvendt 542 mio. kr.
- Ny midtbykskole Frederiksberg. Der er i alt anvendt 288 mio. kr.
- Udvidelse af Sølystgade 30 til 6 grupper. Der er i alt anvendt 21 mio. kr.
- Til Rull-udbygning af Risskov skole. Der er i alt anvendt 29 mio. kr.
- Helhedsplan for Virupskolen Hjortshøj. Der er i alt anvendt 32 mio. kr.
- Corona investeringer på børn- og ungeområdet. Der er i alt anvendt 54 mio. kr.

Regnskabsresultat og -nøgletal

Samlet set viser regnskabet for 2020 et underskud på 36 mio. kr. Der var budgetteret med et overskud på 447 mio. kr. i 2020, så der er sket en samlet forværring på 483 mio. kr.

Forværringen skyldes alene, at der har været merudgifter på anlægsområdet på 941 mio. kr. som følge af tidsforskydninger mellem årene. Forværringen er dermed ikke udtryk for et strukturelt problem.

I det samlede regnskabsresultat er der indeholdt udgifter som følge af Covid 19 på skønsmæssigt 158 mio. kr. Heraf er 21 mio. kr. kompenseret af Staten svarende til et tab på 77 mio. kr.

Herudover indeholder regnskabsresultatet også en forøgelse af opsparingen på de decentraliserede områder på 92 mio. kr. svarende til en opsparing ultimo 2020 på 464 mio. kr. Forøgelsen af opsparingen skal bl. a. ses i lyset af, at det på visse områder har været vanskeligt at afholde de planlagte udgifter som følge af Covid 19.

Regnskabsresultatet og afvigelsen i forhold til det budgetterede kan forklares ud fra følgende faktorer:

- Resultatet på driftsområdet viser, at udgifterne samlet set har været 12 mio. kr. mindre end budgetteret. Det skyldes bl.a., at der ikke har været behov for den afsatte reserve på 126 mio. kr. til serviceudgifter samt at der har været store besparelser til serviceudgifter og modsvarende store merudgifter til overførsler på grund af Covid 19.
- I forhold til finansieringen er der betydeligt større indtægter end budgetteret bl. a. som følge af kompensation for merudgifter i forbindelse med Covid 19. Modsvarende har der været betydelige mindreindtægter fra skatter fordi Aarhus Kommune er gået fra selvbudgettering af skatterne til statsgaranti for skatteprovenuet.
- Disse elementer giver et samlet resultat på driftsområdet, som er 581 mio. kr. bedre end forudsat i budget 2020.
- På anlægsområdet er der merudgifter på netto 1.064 mio. kr. Dette skyldes i høj grad tidsforskydninger i form af fremrykning af jordkøb fra 2021 til 2020 og udskydelse af anlægsindtægter fra 2020 til 2021 og efterfølgende år.
- Det samlede regnskabsresultat viser et underskud på 36 mio. kr. Selvom det er 483 mio. kr. dårligere end budgetteret, vurderes dette at være et fornuftigt resultat.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Afvigelse
Serviceudgifter	13.831	14.294	-463
+ Overførselsudgifter (inkl. forsikrede ledige)	5.717	5.297	420
+ Aktivitetsbaseret medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.142	1.146	-4

+ Øvrige udgifter (herunder renter m.v.)	13	-22	35
Skattefinansierede driftsudgifter i alt	20.702	20.714	-12
Tilskud og udligning	4.449	3.428	1.021
+ Skatter	17.620	18.071	-452
Skattefinansierede indtægter i alt	22.069	21.500	569
Resultat på de skattefinansierede driftsområder (indtægter - driftsudgifter)	1.367	785	581
- De skattefinansierede anlægsområder (d.v.s. ekskl. takstfinansierede områder) inkl. finansielle tilskud	1.402	338	1.064
Resultat på de skattefinansierede områder i alt	-36	447	-483

Med regnskabet for 2020 er der samlet overført tidligere bevilgede midler på det skattefinansierede område til 2020 og frem på i alt 965 mio. kr. I selve regnskabet overføres der - på drift og anlæg i alt 280 mio. kr. Disse overførsler ligger ud over de overførsler, der allerede er foretaget i forbindelse med bl.a. forventet regnskab 2019 på i alt 685 mio. kr.

Tages der højde for tidsforskydninger samt opsparing på det decentraliserede område i forhold til det konstaterede resultat - et underskud på 36 mio. kr. - skønnes det, at regnskabet for 2019 medfører en mindre forværring på skønsmæssigt 73 mio. kr. i forhold til de forudsætninger, der ligger til grund for budgettet for 2021.

Forværringen er primært en konsekvens af ikke-kompenserede merudgifter som følge af Covid-19.

Regnskabets betydning for den finansielle egenkapital

Med årets resultat kan den samlede egenkapital, som udover de finansielle aktiver også omfatter værdien af bygninger m.v., opgøres til 10.132 mio. kr. ultimo 2020. I løbet af 2020 er egenkapitalen forøget med 1.554 mio. kr. Dette skyldes primært forøgelse af tilgodehavender og beholdningen af værnemidler.

Den korrigerede finansielle egenkapital ultimo 2020 udgør heraf -3.716 mio. kr. Den korrigerede finansielle egenkapital er dermed forværret med 345 mio. kr. i forhold til regnskabet for 2019.

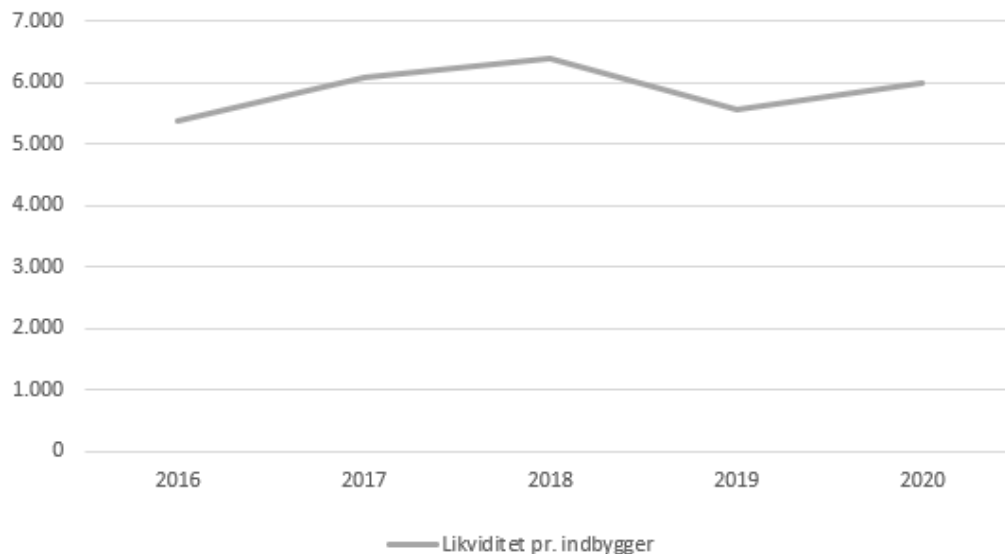
Mio. kr.	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ændring
Likviditet	88	-674	-762
Pantebreve	73	73	0
Tilgodehavender i alt	161	-601	-762
Skattefinansieret langfristet gæld	-3.036	-2.587	449
Forbrug af opsparing og korrektioner	-496	-528	-32
Gæld i alt	-3.532	-3.115	417
Korrigeret finansiell egenkapital	-3.372	-3.716	-345

Regnskabets betydning for likviditeten

Likviditeten i Aarhus Kommune er fortsat tilfredsstillende. Ultimo 2020 er der en kassebeholdning på 884 mio. kr. svarende til 2.523 kr. pr. borger. Den gennemsnitlige kassebeholdning har været på 2.119 mio. kr. svarende til 6.048 kr. pr. borger. Den er dermed noget over byrådets mål for kassebeholdningen på 4.000 kr. pr. borger.

De seneste års udvikling i den gennemsnitlige kassebeholdning pr. borger er vist i efterfølgende figur.

Gennemsnitlig kassebeholdning pr. borger 2016-2020

Se mere om likviditeten i Aarhus Kommune [her](#).

Personale

I Aarhus Kommune var der i 2020 ansat 22.016 fuldtidsmedarbejdere (inkl. timelønnede). Flytning af opgaver mellem afdelinger påvirker fordelingen.

Antal fuldtidsansatte i Aarhus Kommune	2017	2018	2019	2020	Udvikling 2017-2020
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.478	4.529	4.451	4.400	-78
Teknik og Miljø ¹	1.230	1.226	1.211	877	-353
Sundhed og Omsorg	4.884	4.929	5.150	5.253	369
Kultur og Borgerservice	756	764	783	782	26
Børn og Unge	9.947	10.081	10.019	10.314	367
Borgmesterens Afdeling	331	376	381	389	57
I alt	21.626	21.905	21.994	22.016	390

Kilde: OPUS

Note 1: Ændringen fra 2019 til 2020 vedrører primært selskabsgørelsen af AffaldVarme.

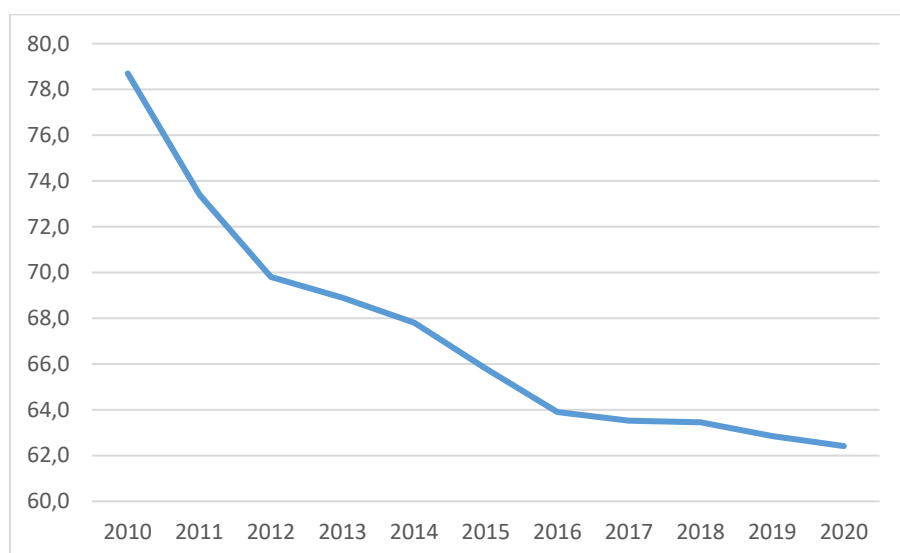
Der var i 2020 390 flere fuldtidsmedarbejdere end i 2017.

Da der i samme periode er kommet flere borgere i Aarhus Kommune, betyder det, at andelen af medarbejdere i Aarhus Kommune pr. 1.000 borgere er faldet med ca. 1,1 medarbejdere i løbet af den 4-årige periode. I 2020 var der ansat 62,4 medarbejdere i Aarhus Kommune for hver 1.000 borgere. I 2010 var der ca. 79 ansatte for hver 1.000 borger.

Administration

- I 2020 var der 15,2 administrativt fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere i Aarhus Kommune. Det er lidt højere end det landsgennemsnitlige niveau.
- I 2010 var der 17,6 administrativt fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere.

Fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere 2010-2020

Læs mere om personale i Aarhus Kommune [her](#).

Afdelingernes resultater og ressourcer

Børn og Unge

Generelt tegner der sig et billede i årsberetningen for 2020 af, at det store flertal af børn og unge i Aarhus Kommune trives og klarer sig godt. Der er dog fortsat forskellige mindre grupper af børn og unge, som har det svært.

Sprog

Ser vi på de mindste børns sproglige kompetencer, er 86,6 pct. af de 3-årige børn i 2020 vurderet til at have et alderssvarende sprog¹. Det er over budgetmålet på mindst 85 pct. og en stigning fra sidste år, hvor andelen var 85,8 pct.

Arbejdet med at udvikle børnenes sprog er en integreret del af arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Det lokale sprogarbejde understøttes af forskellige indsatser i Børn og Unge, som har til formål at udvikle og understøtte stærke sproglige læringsmiljøer i byens dagtilbud – bl.a. Børns Tidlige Sprog, som har fokus på de gode samtaler mellem børn og voksne og på, hvordan fx bøger og brug af skriftsprog i børnehøjde kan understøtte sproglig udvikling og læselyst. Det forskningsbaserede READ – Sammen om læsning understøtter børns sproglige udvikling 0-6 år med afsæt i højt-læsning/læsning i hjemmelæringsmiljøet og med forældrene som vigtig aktør.

Ungdomsuddannelse

Ser vi på de ældste børns videre forløb efter folkeskolen, forventes 85,2 pct. af den årgang, som afsluttede 9. klasse i 2018, at have gennemført mindst en ungdomsuddannelse 8 år efter 9. klasse. Børn og Unge følger den nationale målsætning om mindst 85 pct. i 2025, stigende til 90 pct. i 2030. Delmålet for 2025 er dermed allerede opfyldt.

Det primære arbejde med at styrke de unges overgang til ungdomsuddannelse foregår på den enkelte skole og i tæt samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning.

På kommuneniveau vedtog byrådet medio 2019 den fælles ungehandlingsplan mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge med henblik på at styrke indsatserne og samarbejdet om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse. Ungehandlingsplanen styrker både samarbejdet om unges uddannelsesparathed i udskoling og samarbejdet om de unges fastholdelse i ungdomsuddannelse efter grundskolen – og har i 2020 udgjort rammen for dette samarbejde.

Med ungehandlingsplanen er der truffet beslutning om, at alle elever i folkeskolens udskoling skal have et tilbud om erhvervspraktik. Denne konkrete indsats igangsættes på alle skoler fra det kommende skoleår 2021/22, og i 2020 er der samarbejdet omkring forberedelsen af denne opgave.

¹ Tallet for 2020 skal tolkes med forbehold for, at der grundet den særlige corona-situation er foretaget ca. 40 pct. færre sprogvurderinger i 2020 sammenlignet med 2019.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på <https://www.aarhus.dk/om-kommunen/boern-og-unge/#1>
- Der er 10.000 fuldtidsansatte i Børn og Unge fordelt på 14.000 medarbejdere.

I samarbejdet om unges uddannelsesparathed i udskolingen er der desuden udviklet og afprøvet samarbejdsredskaber, der styrker processen i forhold til uddannelsesparathedsvurderingen, hvad angår koordinering, overblik og indblik for alle parter. Samarbejdsredskaberne implementeres bydækkende i august 2021. Med budgettet for 2021 har byrådet herudover afsat ressourcer til en intensiveret og koordineret indsats i arbejdet med 25 pct-målsætningen ift. unges valg af erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen. Fokus er et styrket samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsuddannelser samt erhvervslivets rolle i forhold til initiativer, der understøtter, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse. Dette samarbejde er forankret i en tværgående styregruppe med bred deltagelse fra Aarhus Kommune, erhvervsuddannelserne og erhvervslivet og er aktuelt under konkretisering med fokus på konkrete handlinger.

Ensomhed

Ser vi på elevernes oplevelse af ensomhed, har 6,2 pct. af eleverne i 4.-9. klasse i forbindelse med den nationale trivselsmåling i folkeskolen i skoleåret 2019/20 svaret, at de 'tit' eller 'meget tit' føler sig ensomme. Det er over budgetmålet på højst 5 pct. og en mindre stigning i forhold til sidste skoleår, hvor samme andel var 5,9 pct. Stigningen i andelen af elever, der føler sig ensomme, kan skyldes corona-nedlukningen af skolerne, hvor eleverne gennem en længere periode har været afskåret fra fysisk kontakt med deres klassekammerater². Opfølgningen på den årlige trivselsmåling blandt eleverne i folkeskolen foregår på den enkelte skole og i den enkelte klasse. Her arbejder skolerne blandt andet med at skabe elevtrivsel og gode læringsmiljøer, der kan forebygge ensomhed.

Fravær

Ser vi på elevernes fravær fra skolen, er det samlede gennemsnitlige fravær for alle folkeskolelever 5,2 pct. i skoleåret 2019/20³ Det er under budgetmålet på højst 6 pct. og et fald i forhold til året før, hvor fraværsprocenten var 5,8 pct. Tallene for 2019/20 skal dog tolkes med et betydeligt forbehold for en mangelfuld registreringspraksis som følge af corona-nedlukningen. Ser man nærmere på tallene, viser der sig alligevel en tydelig tendens til, at fraværet stiger med elevernes klassetrin, hvor fraværet er lavest i indskolingen (4,6 pct.) og højest i udskolingen (6,5 pct.). Der er desuden en betydelig forskel i fraværet mellem klassetyper, hvor fraværet er lavest blandt elever i almenklasser (4,8 pct.) og højest blandt elever i specialklasser og specialskoler (12,6 pct.).

Det primære arbejde med elevernes fremmøde foregår på den enkelte skole, blandt andet gennem arbejdet med at understøtte elevernes trivsel og skabe attraktive læringsmiljøer.

Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse har desuden i fællesskab igangsat et udviklingsarbejde i tre spor:

1. Et ledelses- og kulturspor med en tydelig fælles værdimæssig ramme.
2. En øget systematik i fraværsopfølgningen.

² Dataindsamlingen blev gennemført i perioden fra den 19. januar til den 20. juni 2020. Indsamlingsperioden blev udvidet med tre måneder pga. corona-nedlukning af skolerne.

³ Fraværstal for skoleåret 2019/20 er behæftet med betydelig usikkerhed pga. mangelfuld fraværregistrering grundet corona-nedlukningen af skolerne.

3. En styrkelse af den centrale understøttelse af skolerne og familierne, herunder bl.a. med forslag om at omprioritere midlerne fra Familieskolen til et fælles trivselsteam.

Ifølge byrådsbeslutningen er formålet med spor 1 at styrke den generelle forebyggende indsats overfor elevfravær. Herunder også arbejdet med elevernes trivsel og samarbejdet med forældrene. Hovedopgaven for gruppen er en kulturforandringsproces samt implementering af et fælles værdisæt.

Formålet med spor 2 er at styrke den opsøgende og opfølgende indsats i de tidligere faser af et fraværsløb. Der skal udvikles en model for opsporing, der dels styrker det opsporende arbejde i MBU med fravær og dels styrker den fælles opfølgning i sager med begyndende bekymringer for elevfravær.

Formålet med spor 3 er at styrke den indgribende indsats via et styrket samarbejde mellem MBU og MSB om de børn, der har det sværest. Dette er sket med etableringen af et fælles trivselsteam.

Børn og Unge har desuden iværksat flere konkrete indsatser, som fokuserer på at nedbringe det opmærksomhedskrævende fravær, fx Back2School, som er blevet permanentgjort med budgetforliget for 2020. Back2School består af en psykologisk intervention, som baserer sig på en fast model for arbejdet med skolefravær samt principper fra kognitiv adfærdsterapi. Back2School har vist gode resultater ift. nedbringelse af fravær, og de deltagende børn har oplevet en væsentlig bedring ift. angst og depression.

Overvægt

Ser vi på forekomsten af overvægt blandt de aarhusianske skoleelever, blev 14,8 pct. af eleverne målt til at være overvægtige i skoleåret 2019/20. Det er under budgetmålet på højst 15 pct. og stabilt i forhold til sidste skoleår, hvor samme andel var 14,9 pct. Tallet for 2019/20 skal dog tolkes med et betydeligt forbehold, da kun ganske få elever i 6. klasse er blevet vejret som følge af corona-nedlukningen i foråret 2020⁴.

I skoleårene 2019/20, 2020/21 og 2021/22 udvides Skolesundhedsplejens eksisterende overvægtsindsats i to af de fem Børn og Unge-distrikter fra at være et tilbud til svært overvægtige børn i indskolingen (med BMI over 30) til at omfatte overvægtige børn op til 6. klasse (med BMI over 27). Indsatsen er en del af projektet Investeringer i Sundhed og omfatter distrikt Vest og Syd, så det bliver muligt at vurdere effekten af indsatsen i forhold til den eksisterende overvægtsindsats i de øvrige distrikter. Som følge af corona-nedlukningen i 2020, hvor færre børn end forventet er blevet rekrutteret til indsatsen, er investeringsmodellen udvidet til også at omfatte skoleåret 2021/22.

Sammenfatning

Når vi ser på tværs af de fem budgetindikatorer, går det – trods den ekstraordinære situation med corona – generelt godt for langt størstedelen af de aarhusianske børn og unge. Dog har der været en mindre stigning i andelen af elever, der føler sig ensomme. Derudover er der fortsat forskellige mindre grupper af børn og unge, som oplever udfordringer i forhold til deres udvikling, trivsel og deltagelse i fællesskaber.

⁴ I alt er der gennemført ca. 30 pct. færre vejninger i 2019/20 sammenlignet med året før.

Særlige indsatsområder

Som supplement til de overordnede politiske effektmål har Børn og Unge arbejdet særligt fokuseret med nedenstående særlige indsatsområder om Stærkere Læringsfællesskaber samt Vækst og kapacitetsløsninger.

Stærkere Læringsfællesskaber er en kulturudviklingsproces, som skal udmønte børne- og ungepolitikens visioner og dermed øge børnene og de unges læring, udvikling og trivsel uden merforbrug. Indsatsen er i gang i hele organisationen. Corona-situationen i 2020 har betydet, at dele af indsatsen er blevet gentænkt. De fælles læringsdage er gennemført virtuelt, det samme er mange workshops, sparring og samarbejds møder i dagtilbud, skoler og fritidstilbud med henblik på fortsat at tilrettelægge indsatsen tæt på den pædagogiske praksis.

Med *vækstufordringer og kapacitetsløsninger* som et særligt indsatsområde arbejder Børn og Unge for, at der udlægges flere arealer til dagtilbud og skoler på baggrund af analysearbejde omkring behov for udvidelse af kapaciteten på småbørns- og skoleområdet. Børn og Unge følger op i forbindelse med afdelingernes budget ved at give en årlig status på behov for at udvide pladskapaciteten på 0-6 årsområdet og skoleområdet. Kapaciteten på skole- og småbørnsområdet tilpasses løbende med ny- og ombygning i takt med, at byen vokser.

MÅL

Magistratsafdelingen for Børn og Unge	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Mål opfyldt
Læring og udvikling					
Mindst 85 % af de 3-årige børn skal have et alderssvarende sprog	-	85,8 %	≥ 85 %	86,6 %	
Mindst 85 % af de 25-årige skal gennemføre en ungdomsuddannelse*	83,1 %	84,9 %	≥ 85 %	85,2 %	
Fællesskaber					
Højst 5 % eleverne må opleve ensomhed (alle elever i 4.-9. klasse under ét)	5,0 %	5,9 %	≤ 5 %	6,2 %	
Sundhed og trivsel					
Elevernes samlede gennemsnitlige fravær skal være under 6 % (alle elever i 0.-10. klasse under ét)	5,7 %	5,8 %	< 6 %	5,2 %	
Højst 15 % af eleverne må være overvægtige (alle elever i 0., 6. og 9. klasse under ét)	15,3 %	14,9 %	≤ 15 %	14,8 %	

* Nyeste data er for 2018-årgangen. STIL har meddelt, at de har udskudt opdatering af profilmodellen på ubestemt tid grundet covid-19-relaterede ekstraopgaver.

YDELSER

Børn og Unges ydelser fordeler sig på en række hovedområder. I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Børn og Unge

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
Integrerede institutioner 0-2 år (antal børn)	7.012	7.164	7.206	7.068
Integrerede institutioner 3-5 år (antal børn)	10.797	10.784	11.034	11.282
Dagpleje 0-2 år (antal børn)	884	841	779	706
Dagpleje 3-5 år (antal børn)	47	45	38	60
Frit-valg (antal børn)	218	239	294	292
SFO (antal børn)	12.264	11.231	11.101	10.919
Skole (antal elever)	27.575	27.697	27.624	27.634
Sundhedsplejen (Antal hjemmebesøg)	27.239	26.759	28.286	23.205
Tandplejen (Antal 0-17-årige som har fået tilbudt tandbehandling)	63.062	63.728	63.879	64.464

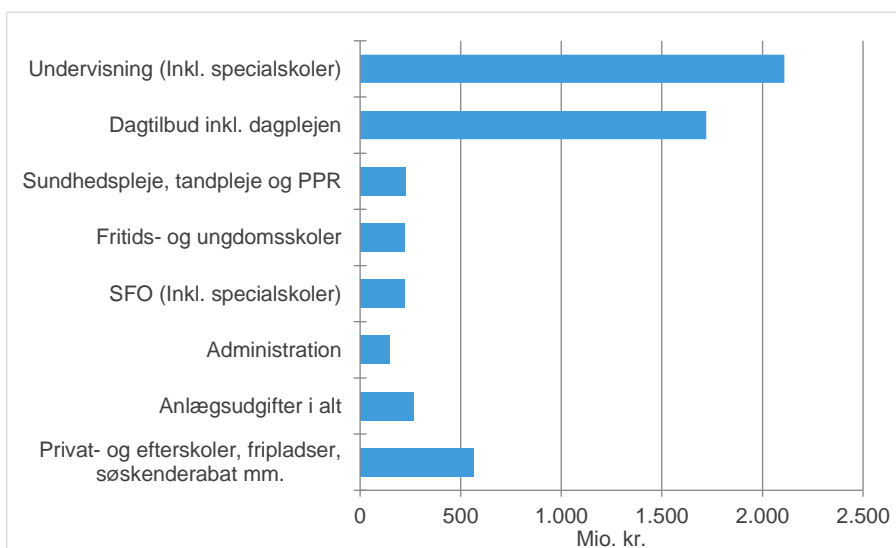
Generelt har der været en stabil udvikling i antallet af ydelser jf. ovenstående tabel.

Det er registreret 5.081 færre hjemmebesøg i sundhedsplejen i forhold til 2019. Nedgangen i registrerede hjemmebesøg svarer i store træk til 2 måneder (marts og april) 2020. Det skal ses i lyset af Corona-situationen, hvor hjemmebesøg særligt i marts-april blev aflyst og delvist erstattet af video-møder med forældrene. Aktiviteter, der har erstattet hjemmebesøg, er ikke registreret som hjemmebesøg og er derfor ikke talt med i opgørelsen i tabellen. Men der er leveret ca. 4303 andre aktiviteter, bl.a. som erstatning for hjemmebesøg i perioden marts-april 2020.

ØKONOMI

Børn og Unge har brugt i alt ca. 6,6 mia. kr. i 2020. Nogle af pengene – ca. 1,1 mia. kr. – kommer primært via forældrebetaling, og derved udgør de egentlige kommunale udgifter på området ca. 5,5 mia. kr. Ca. 5,2 mia. kr. går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (267 mio. kr.) finansierer investeringer i fx dagtilbud og skoler (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2020

Samlet set for Børn og Unge er der for regnskab 2020 et mindreforbrug i forhold til oprindeligt budget på 147 mio. kr. Oprindeligt budget indeholder budgetlagt opsparing på 91 mio. kr. Samlet set bruger Børn og Unge af opsparingen i forhold til rammen, der ikke indeholder budgetlagt opsparing.

Børn og Unge har brugt 25 mio. kr. af opsparingen.

2020 har været et særligt år pga. corona-situationen, hvor dagtilbud, skoler, SFO'er og klubber generelt har haft øgede udgifter til at sikre overholdelse af de hygiejne- og afstandsmæssige krav. Udgifterne er særligt gået til ekstra personale, rengøring og tilpasning af de fysiske rammer. Til gengæld er der også sparede udgifter til blandt andet el, vand og varme og vikarer.

Udgangspunktet har været, at enhederne i vidt omfang er blevet kompenseret for de afholdte corona-relaterede udgifter, da forventningen var, at udgifterne ville blive dækket fra centralt hold. Midlerne internt i Børn og Unge er blevet prioriteret til at afhjælpe de decentrale enheder økonomisk som følge af corona-situationen.

Det er fortsat uafklaret, hvorvidt Børn og Unge modtager corona-kompensation fra centralt hold. Børn og Unge har internt omprioriteret midler i 2020, men vil være påvirket økonomisk heraf de kommende år.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste tre års regnskab. Tabellen viser Børn og Unges regnskab i forhold til oprindeligt budget. Oprindeligt budget er det budget, der er vedtaget af Byrådet for området i efteråret 2019. Oprindeligt budget indeholder en række forudsætninger, der ændres ved forventet regnskab i efteråret 2020. Disse forudsætninger er blandt andet budgetmodeller ud fra børnetal.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Decentraliseret drift, sektor 5.51	4.544	4.524	4.789	4.643	-147
Dagtilbud inkl. dagplejen	1.648	1.625	1.746	1.721	-25
Undervisning (Inkl. specialskoler)	2.123	2.111	2.182	2.108	-74
SFO (Inkl. specialskoler)	210	209	242	219	-22
Fritids- og ungdomsskoler	215	213	222	219	-3
Sundhedspleje, tandpleje og PPR	213	214	238	226	-12
Administration	136	151	160	149	-11
I alt decentraliseret drift	4.544	4.524	4.789	4.643	-147
Ikke decentraliseret drift, sektor 552	577	574	580	565	-15
Driftsudgifter i alt	5.122	5.097	5.370	5.208	-162
Decentraliseret anlæg, sektor 5.53	27	42	14	80	66
Ikke decentraliseret anlæg, sektor 5.54	247	165	194	186	-8
Anlægsudgifter i alt	274	207	209	267	58

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2020 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Børn og Unge viser et underskud på 25 mio. kr. i forhold til ultimo rammen.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	-25

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så det endelige brug af opsparing i Børn og Unge fra 2019 til 2020 har været på 27 mio. kr. Den samlede opsparing i Børn og Unge er dermed 194 mio. kr. ultimo 2020. Det svarer til 4,2 % af Børn og Unges forbrugsmulighed på 4,6 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2019	221
Årets resultat 2020	-25
Samlede korrektioner til opsparing	-2
Opsparing ultimo 2019	194
- heraf decentralt på institutionsniveau	157
- heraf større eksternt finansierede projekter	12
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	25

Sociale Forhold og Beskæftigelse

I Sociale Forhold og Beskæftigelse hjælper vi børn, unge og voksne, der har forskellige udfordringer på grund af handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Samtidig hjælper vi borgere i uddannelse og job, og vi bidrager til, at virksomhederne får den arbejdskraft, som de har brug for. I 2020 var vi samlet set i kontakt med over 87.000 borgere.

Ved indgangen til 2020 var Sociale Forhold og Beskæftigelse i gang med en stor omorganisering under overskriften "Borgernes MSB". Der er lagt fundamentet for en samlet forvaltning, der i højere grad kan give borgerne enkle og effektive løsninger, der hænger bedre sammen – med afsæt i borgernes egne ønsker og behov. Vi har en fælles tilgang til borgerne, hvor vi gennem samarbejde, koordinering og ledelse skaber resultater for borgerne og understøtter det gode liv.

Coronakrisen ramte hårdt

2020 har været stærk præget af coronasmitten og den krise, den har medført. Det har været en stor opgave at holde smitten ude af forvaltningens tilbud, så både borgere og medarbejdere kunne føle sig trygge. Det har samtidig været en opgave at sikre en så normal drift som muligt på trods af restriktioner, der har grebet voldsomt ind i hverdagen for de borgere, som har brug for støtte og hjælp til at mestre livet. Beskæftigelsesindsatsen har i dele af året været mere eller mindre suspenderet. Mange virksomheder og arbejdspladser har været lukket eller fungeret under ekstraordinære vilkår. Det har haft negative konsekvenser for målet om flere aarhusianere i beskæftigelse. Og det vil kræve en stor indsats i tiden fremover at afbøde de negative konsekvenser for en stor gruppe unge, som blev ramt af krisen, netop som de var på vej ud på arbejdsmarkedet.

I de senere år har stadig flere aarhusianere fået brug for hjælp på det specialiserede socialområde. Flere lever med svære psykiske lidelser eller alvorlige handicap. Og flere børn og unge har så ondt i livet, at det får konsekvenser for deres skolegang, arbejdsliv og relation til familie og venner. Tilgangen til socialområdet har fra 2012 til 2019 overhalet befolkningsvæksten med 18 pct. De ramte borgere har mere komplekse behov, og der er flere dyre enkeltsager. Derfor er omkostningerne pr. borger steget - særligt for døgntilbud. Det skaber ekstra økonomisk pres på socialområdet, fordi tildelingen af midler fra demografimodellen ikke fuldt dækker det stigende antal og priser. Derfor har Sociale Forhold og Beskæftigelse i 2020 udarbejdet en plan for at genskabe balance, der skal sikre både faglig og økonomisk bæredygtighed i årene fremover. Fokus vil i høj grad være på forebyggelse og tværgående samarbejde – hjælpen skal tilbydes hurtigere, inden borgernes udfordringer vokser sig store, og borgerne skal opleve forløb, der er helhedsorienterede og sammenhængende.

Job er en virkningsfuld social indsats

Så mange unge som muligt skal i uddannelse og job. Ca. 96 procent af alle unge var i gang med en uddannelse eller uddannelsesrettet aktivitet 15 måneder efter afgang fra grundskolen. Målet om færre borgere med ikke-vestlig baggrund på offentlig forsørgelse er ikke opnået og flere akademikere er fortsat ledige ift. forventningerne ved årets begyndelse.

ORGANISATION

- Der er ca. 4.500 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse
- Du kan læse mere om os på www.aarhus.dk/msb

Sociale indsatser til borgere med handicap, udsathed eller psykisk sygdom skal styrke borgernes evne til at mestre eget liv ved at sætte fokus på deres læring og selvforsørgelse, netværk og medborgerskab samt personlige udvikling. Målet er, at borgere med sociale udfordringer udnytter deres evner og kommer så tæt på selvforsørgelse som muligt. Alle borgere skal have mulighed for at være en del af sociale fællesskaber. Alle kan udvikle sig med udgangspunkt i egne drømme og ressourcer. Derfor følger vi, om udsatte og borgere med handicap og psykisk sygdom når deres egne mål for indsatsen eller har fremgang. Regnskab 2020 viser, at omkring halvdelen af borgerne opnår den ønskede effekt. Andelen med progression er faldet siden 2019 på to ud af tre indikatorer – kun ift. netværk og medborgerskab når flere deres personlige mål end i 2019. Resultatet skal ses i sammenhæng med, at stadig flere voksne nu indgår i opgørelserne, mens regnskab 2018 og 2019 primært omfattede data for børn og unge. Børn og unge opnår i højere grad end voksne progression.

Samlet set har det været vanskeligt at nå målene i et år, hvor coronasmitte har begrænset afdelingens muligheder for at yde en effektiv indsats. Det betyder også, at de økonomiske rammer til især den beskæftigelsesrettede indsats ikke har kunnet anvendes fuldt ud, men at udgifterne til overførselsindkomster til gengæld er steget.

MÅL

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Mål opfyldt
Flere unge skal i uddannelse og job					
- Alle unge skal være i gang med en uddannelse eller uddannelsesrettet aktivitet 15 mdr. efter afgang fra grundskolen	98%	99%*	100%	96,2%*	
Flere borgere med ikke-vestlig baggrund skal i job					
- Andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund, som er på offentlig forsørgelse, skal falde med 5% ift. 2018**	33,4%	32,2%	31,7%	32,9%	
Flere ledige akademikere skal i job					
- Ud af de akademikere, der er ledige 1. juli 2019, skal mindst 75% være selvforsørgende efter et år			75%	60%	
Læring og selvforsørgelse					
- Andel børn og voksne, der når deres mål eller har fremgang, skal stige***	59%	52%	> R2019	50%	
Netværk og medborgerskab					
- Andel børn og voksne, der når deres mål eller har fremgang, skal stige***	56%	44%	> R2019	47%	
Personlig udvikling					
- Andel børn og voksne, der når deres mål eller har fremgang, skal stige***	53%	49%	> R2019	47%	

Noter: * En gruppe på 127 personer var på tælletidspunktet ikke registreret med en uddannelse eller aktivitet.

** Regskabstal og måltal er revideret ift. budget 2020 efter en genberegning af tallene for 2018-2020.

*** På socialområdet samarbejder borgere og medarbejdere om borgernes egne mål i handleplanen for den sociale indsats. Herfra samles resultaterne til overordnede resultater for, hvor stor andel af borgerne, der når deres personlige mål eller har fremgang. Tidligere års regnskabsresultater skal tolkes med forsigtighed, da Regnskab 2018 primært omfattede primært data for børn og unge og kun få voksne med handicap, mens flere voksne med handicap og psykisk sygdom indgik i opgørelsen af Regnskab 2019. Regnskab 2020 omfatter stadig flere voksne og fortsat alle børn og unge i sociale tilbud.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses indsatser fordeler sig på en række hovedområder:

- Formidling af job til ledige borgere
- Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår
- Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder
- Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap
- Aktivitetstilbud, undervisningstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed
- Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere
- Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

I nedenstående skema er der aktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitetstal for Sociale Forhold og Beskæftigelse

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
Sociale indsatser				
- Antal børn og unge i døgntilbud*	597	566	531	510
- Antal forebyggende og øvrige tilbud til børn, unge og familier	2.326	2.392	2.286	2.193
- Antal voksne borgere i botilbud	1.321	1.338	1.406	1.419
- Antal bostøtte til voksne i eget hjem	2.330	2.552	2.675	2.690
- Antal voksne borgere i dagtilbud	1.287	1.481	1.348	1.403
Beskæftigelsesrettede indsatser				
- Fuldtidspersoner på overførselsindkomst ekskl. efterløn	39.930	39.539	40.036	43.255
- Andel på overførselsindkomst i pct. af befolkningen 18-65 år	17,4%	17,0%	17,0%	18,2%
- Antal aktiveringsforløb	33.769	33.282	33.400	26.561
- Antal personer med mentorstøtte	2.870	2.849	2.711	1.866
- Antal virksomheder i Aarhus, som Jobcentret er i kontakt med	6.711	6.789	8.747	7.245

Note: Opgørelsen viser helårspersoner / fuldtidspersoner med undtagelse af aktiveringsforløb, mentorstøtte og virksomheder, der er beregnet som unikke borgere og virksomheder. * Tallet er eksklusiv sikrede døgninstitutioner.

ØKONOMI

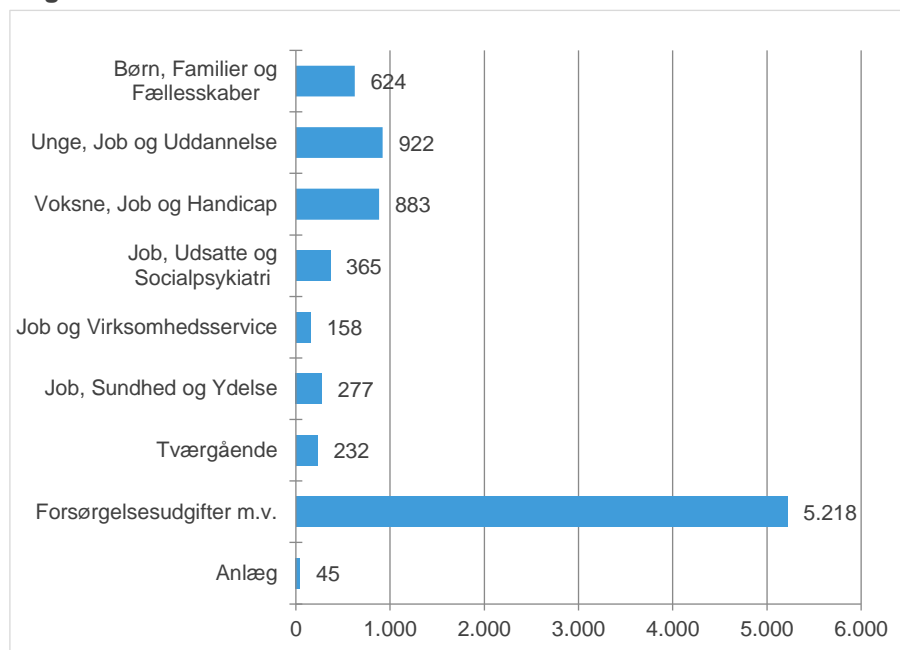
Sociale Forhold og Beskæftigelse har brugt i alt ca. 10,8 mia. kr. i 2020.

Nogle af pengene - ca. 2,1 mia. kr. - kommer f.eks. via refusioner fra staten, og derved udgør de kommunale nettoudgifter på området ca. 8,7 mia. kr. De fleste af pengene - ca. 8,7 mia. kr. - går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (45 mio. kr.) finansierer investeringer i fx bygninger (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2020

Note: Forsørgelsesudgifter m.v. dækker over forsørgelsesudgifter, danskundervisning og aktivitetsbestemt medfinansiering af regionale udgifter til psykiatrien, objektiv finansiering af døgninstitutioner og drift af almene boliger med tilknyttet bostøtte.

Sociale Forhold og Beskæftigelse har i 2020 samlet haft merudgifter på 315 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 8.364 mio. kr. Afgigelsen skyldes forskellige resultater på henholdsvis det decentraliserede og det ikke decentraliserede område.

På det decentraliserede område har der samlet været mindredgifter på 124 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget på 3.584 mio. kr. Mindreforbruget skyldes hovedsagligt afledte effekter af COVID-19-situationen, hvor særligt de beskæftigelsesrettede områder har oplevet mindreforbrug, da COVID-19-restriktioner har vanskeliggjort afholdelse af beskæftigelsesindsatser, der til tider har været direkte suspenderet. Desuden er økonomien forbedret, da en vellykket integrationsindsats har medført en midlertidig øget hjemtagelse af integrationstilskud.

På socialområdet er der flere forklaringer på mindreforbruget. Der er bl.a. blevet opsparet midler indbetalt af beboerne til brug for ekstra aktiviteter og ferier, som på grund af COVID-19-situationen ikke er blevet anvendt. Derudover har der specielt på det sociale område været tilbageholdenhed på de administrative midler.

På trods af det samlede mindreforbrug på det decentraliserede område i Sociale Forhold og Beskæftigelse er der stadig økonomisk udfordrede områder på socialområdet. Det er specielt på voksenområderne, hvor der er et stort udgiftspres. Der er igennem året arbejdet med de strukturelle økonomiske balanceudfordringer og arbejdet fortsætter i 2021 med den netop præsenterede Bæredygtighedsplan, som over en 10 års periode skal styrke socialområdet både fagligt og økonomisk.

På de ikke-decentraliserede områder er der samlede merudgifter på 438 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 4.780 mio. kr. Hovedforklaringen skyldes, at antallet af forsikrede ledige oversteg det budgetterede med i alt 3.200 helårspersoner til 8.745 helårspersoner i 2020. Hovedårsagen er COVID-19-situationen. Det samlede antal borgere i alderen 18-66 år på offentlig forsørgelse er steget fra 40.000 i 2019 til 43.300 i 2020. Stigningen

skyldes hovedsageligt, som omtalt, væksten i antallet af forsikrede ledige. Kommunerne er via bloktilskud og beskæftigelsestilskud kompenseret for merudgifter til forsørgelse.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Børn, Familier og Fællesskaber		621	632	624	-8
Unge, Job og Uddannelse		853	933	922	-11
Voksne, Job og Handicap		902	878	883	5
Job, Udsatte og Socialpsykiatri		370	386	365	-21
Job og Virksomhedsservice		172	177	158	-19
Job, Sundhed og Ydelse		291	280	277	-3
Tværgående		204	298	232	-66
Decentraliserede driftsområder i alt	3.254	3.413	3.584	3.461	-124
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	4.514	4.733	4.780	5.218	438
Driftsudgifter i alt	7.768	8.146	8.364	8.679	315
Anlægsudgifter i alt	42	78	35	45	10

Note: "Tværgående" dækker bl.a. over IT-udgifter, fælles stabe, frivilligområdet, boligsocial indsats og udgifter til betjente. På grund af organisationsændringen i Sociale Forhold og Beskæftigelse den 1. august 2019 mangler der regnskabstal for de nye driftsområder for 2018.

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2020 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Sociale Forhold og Beskæftigelse viser et overskud på 101 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	101

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige forøgelse af opsparing i Sociale Forhold og Beskæftigelse fra 2019 til 2020 har været på 102 mio. kr. Den samlede opsparing i Sociale Forhold og Beskæftigelse er dermed 62 mio. kr. ultimo 2020. Det svarer til 1,7 % af Sociale Forhold og Beskæftigelses forbrugsmulighed på 3,6 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2019	-40
Årets resultat 2020	101
Samlede korrektioner til opsparing	1
Opsparing ultimo 2020	62
- heraf decentralt på institutionsniveau	-16
- heraf større eksternt finansierede projekter	5
- heraf tværgående midler	73

Sundhed og Omsorg

Borgerne i Aarhus Kommune skal leve gode og værdige liv, præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab. Det gælder også de ældre, som skal opleve at have magten over eget liv og være så selvhjulpne som muligt.

Sundhed og Omsorgs mål og indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Desuden tager mål og indsatser afsæt i afdelingens strategi – herunder især de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'.

Samtidig er en tidssvarende organisering samt en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer en forudsætning for at kunne imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet, jf. det billede, der tegner sig i regnskabet for 2020:

Sundhed og trivsel - 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'

Sundhedspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. borgernes sundhed og trivsel svarer internt i Sundhed og Omsorg til effektmålet 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv' og ledetråden 'Vi holder borgerne væk'.

Målet belyses for det første med andelen af borgere over 65 år, der kan klare sig uden hjælp fra kommunen. Her er der sket en svag stigning i andelen af ældre, der kan klare sig selv – fra 88,2 % i 2017 og 2018 over 88,5 % i 2019 til 88,8 % i 2020. Det hænger bl.a. sammen med den demografiske udvikling, som viser, at antallet af borgere over 65 år er vokset med 3.547 borgere fra 2017 til 2020, mens gruppen over 85 år – dvs. de ældste ældre, hvoraf flest har brug for mest hjælp – kun er vokset med 24 borgere fra 2017 til 2020.

For det andet belyses målet med andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem med et godt selvvurderet helbred. Pga. COVID-19 er disse data i 2020 kun indsamlet blandt borgere der modtager hjemmepleje. Her er det værd at bemærke, at der blandt borgere, der modtager hjemmepleje i 2020 er 43 %, som har et godt selvvurderet helbred. Betragter vi hele perioden 2017-2020, er denne andel nogenlunde stabil. Den relativt lave andel hjemmeplejemodtagere med godt selvvurderet helbred, sammenholdt med resten af ældrepopulationen, hænger nært sammen med de generelle karakteristika ved hjemmeplejemodtagere som målgruppe.

Disse resultater skal ses i sammenhæng med udviklingen i aarhusianernes middellevetid og i gennemsnitsalderen blandt borgere over 65: Der bliver flere ældre og de lever i gennemsnit længere, men deres generelle helbred er ikke blevet bedre. Desuden kan vi i Aarhusmålene se en betydelig ulighed i borgernes sundhed.

Samtidig forandrer den kommunale sundhedsopgave sig. Hospitalernes ændrede praksis med kortere indlæggelsestider og hurtigere udskrivning afstedkommer et pres på det nære sundhedsvæsen. Det afspejles bl.a. i en presset økonomi i lokalområdernes sundhedsenheder samt i det forventede behov for korttidspladser. Den igangværende omorganisering af Sundhed og Omsorg skal derfor også bidrage til at styrke det nære sundhedsvæsen og de generelle sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på <https://aarhus.dk/om-kommunen/sundhed-og-omsorg/>
- Der er ca. 5.100 fuldtidsansatte i Sundhed og Omsorg

Værdighed - 'Jeg bestemmer selv'

Værdighedsspolitikens visioner hænger nært sammen med alle Sundhed og Omsorgs borgervendte ledetråde, og er bl.a. oversat til effektmålet 'Jeg bestemmer selv'. Det handler grundlæggende om, at borgerne skal have magten i eget liv, dvs. have indflydelse og træffe selvstændige valg. Samtidig er værdighed naturligvis også, at andre tager over, træffer valg og drager omsorg, hvis man ikke længere kan selv.

Målet belyses dels med *den samlede tilfredshed* blandt borgere i hjemmepleje og plejehjem, dels med andelen af borgere, der oplever, at den hjælp de får, *tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem*. Også disse data er pga. COVID-19 kun indsamlet blandt borgere, der modtager hjemmepleje i 2020.

Hvad angår den samlede tilfredshed blandt borgere, der modtager hjemmepleje, så er den steget fra 71 % i 2017 og 2018 over 74 % i 2019 til 81 % i 2020. Det betyder, at den samlede tilfredshed blandt hjemmeplejemodtagerne nærmer sig den høje tilfredshed, der hidtil har gjort sig gældende blandt borgere i plejehjem.

Hvad angår oplevelsen af hjælp, så svarer 79 % af de borgere, der modtager hjemmepleje, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem. Det tilsvarende resultat for 2018-2019 lå på 73-74 %.

Derfor har Sundhed og Omsorg i 2019-2021 sat særligt fokus på at give hjemmeplejen et generelt løft. Med den vedtagne omorganisering får hjemmeplejen et særskilt ledelsesmæssigt fokus, og borgernes forløb inddeles på en ny måde. Desuden arbejdes der målrettet på at forbedre planlægningen, øge det gensidige kendskab mellem borger og medarbejder og styrke samarbejdet med de pårørende. Indsatsen understøttes af de midler, byrådet har tildelt til arbejdet med 'kendt hjælper'. De igangværende indsatser vedr. rekruttering og fastholdelse af personale, bedre sektorovergange, sammenhængende borgerforløb, fleksibel hjælp og hjemliggørelse har også til hensigt at styrke borgernes oplevelse af værdighed og selvbestemmelse.

Medborgerskab og fællesskab - 'Vi er sammen'

Medborgerskabspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. fællesskab og medborgerskab er internt i Sundhed og Omsorg oversat til effektmålet 'Vi er sammen'. Målet belyses med andelen af borgere, som ikke er ensomme. Også disse data er pga. COVID-19 kun indsamlet blandt borgere i hjemmepleje i 2020.

I brugertilfredshedsundersøgelserne for 2020 tilkendegiver 87 % af borgerne i hjemmeplejen, at de ikke er ensomme. Resultatet for 2020 er dermed på niveau med de foregående tre år, hvor andelen har ligget på mellem 86 og 88 %. Generelt er ensomheden blandt borgere i hjemmepleje og plejehjem dog et stykke over de ca. 6 % ensomme blandt alle aarhusianere under ét.

Både i et 0-100-årsperspektiv og specifikt blandt de ældre har Sundhed og Omsorg over de seneste år sat styrket fokus på netop ensomhed, fællesskab og medborgerskab. På plejehjemmene er pårørendeindsatser, oplevelsesmedarbejdere og musikalske oplevelser blandt de tiltag, der skal få plejehjemmene til at summe af liv. Styrket frivillighed er fortsat højt på dagsordenen; ikke mindst på vores lokalcentre, der åbner op og inviterer ind til sociale fællesskaber, generationsbrobygning og aktivt medborgerskab.

Ensomhedsplanen favner en lang række initiativer, der tilbyder støtte til de mest sårbare ældre, og i 2020 har samarbejdet med civilsamfundet om at række ud til de ældre, der oplever øget isolation og ensomhed på grund af corona, været en særlig prioritet. Endvidere er Genlyd søsat for at skabe møder mellem mennesker og øge livsglæden og trivslen blandt borgerne i Aarhus – også de ældre.

Flest mulige ressourcer til gavn for borgerne

Regnskabet for 2020 viser merudgifter på 17 mio. kr. Resultatet er en blanding af merudgifter til håndtering af de udfordringer, som COVID-19 har medført, mindredgifter som følge af udskudte indsatser og effektiviseringsinvesteringer, mindredgifter til elevområdet på baggrund af rekrutteringsvanskeligheder samt merindtægter som følge af sent modtagne trepartsmidler til oprettelse af nye praktikpladser i 2020 og fremover samt øvrige praktikpladsformål. Afdelingens fokus har med andre ord været indstillet på en sikker driftssituation i forhold til at levere ydelser til borgerne under de restriktioner som coronaen har medført.

For at understøtte, at borgerne i Aarhus lever gode liv – også, når de har brug for vores hjælp – bestræber vi os hele tiden på at sikre flest mulige ressourcer der, hvor de skaber størst værdi for borgerne. Ressourcer er dog langt fra kun økonomi. Jf. 'Aarhuskompasset' og Sundhed og Omsorgs strategi er det helt afgørende, at både borgerne selv og det omgivende samfund er aktive medspillere i skabelsen af velfærd. I 2020 har vigtige greb som fx borgerop-læring, træning, rehabilitering, anvendelse af hjælpemidler og velfærdsteknologi derfor haft stort fokus. Desuden har Sundhed og Omsorg skruet op for indsatserne ift. borgernes familier og netværk med en nysgerrighed på, hvordan det opleves at blive pårørende til én, der har brug for hjælp, samt hvordan det første møde og det løbende samarbejde mellem pårørende og Sundhed og Omsorg kan styrkes. Desuden undersøges det, hvorvidt de eksisterende tilbud til pårørende anvendes og har den ønskede effekt.

Der foruden er det naturligvis afgørende, at der er høj kvalitet og borgersikkerhed, at medarbejderne er kompetente og trives i deres job, og at de oplever god ledelse. I 2020 er der taget flere initiativer til udvikling af bedre ledelsesinformation og til fremme af en mere proaktiv tilgang til tilsyn – begge dele for at højne kvaliteten. Desuden har der været fokus på at mindske rekrutteringsudfordringerne. Samtidig har sygefraværet blandt medarbejderne i Sundhed og Omsorg været faldende, hvis man fraregner Coronarelateret sygefravær. Og Social Kapital målingen har vist, at jobtilfredsheden og tilfredsheden med samarbejdet mellem ledere og medarbejdere er på samme niveau som i 2019.

Sundhed og Omsorgs mål – det vil sige den værdi, afdelingen skal bidrage til blandt borgerne – er gengivet samlet i målskemaet nedenfor. Målskemaet følger efter status på de særlige indsatser for 2020.

Særlige indsatsområder

Jf. Budget 2020 har Sundhed og Omsorg i 2020 viet følgende et særligt fokus:

- Prioriterede temaer: 'Lighed i sundhed', 'Hjemmeplejen', 'Træning og rehabilitering', 'Det nære sundhedsvæsen', 'Besjæling' samt 'Pårørende-samarbejde'.
- Særlige udfordringer: 'Forløbsmodel', 'Dokumentationspraksis' samt da-informeret ledelse med afsæt i mål og viden om værdi for borgerne/'Et godt liv?'

For at sikre fremdrift og fokus har ovenstående været organiseret som deciderede programmer og med kvartalsvis opfølgning i den øverste strategiske ledelse.

MÅL OG RESULTATER

Sundhed og Omsorg	Regn- skab2018	Regn- skab2019	Budget 2020	Regn- skab2020	Mål opfyldt
Effektmål: Sundhed og trivsel – 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'					
- Indikator: Mindst 9 ud af 10 borgere over 65 kan klare sig uden praktisk hjælp eller personlig pleje (%)	88,2	88,5	≥ 90%	88,8	
- Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem med et godt selvvrurderet helbred skal stige (%) (note 1)	52 (42)	51 (39)	≥ R2018	- (43)	
Effektmål: Værdighed – 'Jeg bestemmer selv'					
- Indikator: Andelen af borgere, der alt i alt er tilfredse med hjemmepleje og plejehjem skal stige (%) (note 1)	79 (71)	80 (74)	≥ R2018	- (79)	
- Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der oplever, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem, skal stige (%) (note 1)	79 (74)	79 (73)	≥ R2018	- (79)	
Medborgerskab og fællesskab – 'Vi er sammen'					
- Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der ikke føler sig ensomme/ufrivilligt alene, skal stige (%) (note 1)	88 (87)	88 (86)	≥ R2018	- (87)	

Note 1: Pga. COVID-19 er brugertilfredshedsundersøgelserne i 2020 alene gennemført blandt borgere i hjemmeplejen, ikke blandt borgere i plejehjem. Tallene i parentes angiver de historisk sammenlignelige resultater, opgjort alene for borgere i hjemmepleje.

YDELSER

Sundhed og Omsorgs indsatser fordeler sig på en række hovedområder:

- Drift af lokalcentre og plejehjem
- Madtilberedning og drift af caféer på lokalcentre
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere med behov, uanset alder
- Hjælpe midler til alle borgere med behov, uanset alder
- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud
- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Fremme af frivillighed og medborgerskab

I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Sundhed og Omsorg

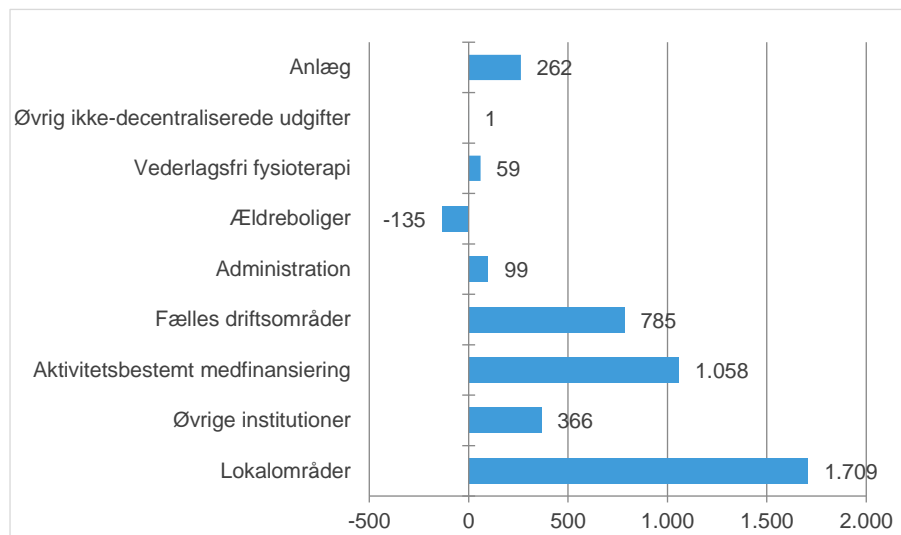
Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
Antal modtagere af hjemmehjælp (inkl. rehabilitering)	7.052	7.170	7.175	7.125
Antal visiterede timer pr. modtager pr. år (inkl. rehabilitering)	190	199	186	184
Ansatte pr. plejebolig	0,90	0,90	0,92	0,92
Forebyggelige indlæggelser (indlæggelsesdiagnose) pr. 1000 indbyggere	58,6	52,9	51,1	46,4
Antal frivillige som facilitører og samarbejder med lokalcentre og plejehjem om aktiviteter for borgere*	-	2.700	2.735	-

* Grundet Covid-19 har det ikke været muligt at opgøre antallet af frivillige på lokalcentre og plejehjem. Adgangen for de frivillige har i store perioder været lukket ned.

ØKONOMI

Sundhed og Omsorg har brugt netto i alt ca. 4,2 mia. kr. i 2020. Nogle af pengene - ca. 0,7 mia. kr. - kommer via huslejeindtægter og beboerbetalning, tilskud fra staten, refusioner, salg af pladser til andre kommuner samt salgsindtægter på anlægsområdet, og derved udgør de kommunale udgifter på området ca. 4,9 mia. kr. De fleste af pengene - ca. 4,6 mia. kr. – går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (282 mio. kr.) finansierer investeringer i nyt plejehjemsbyggeri samt ombygning og vedligeholdelse af eksisterende plejehjem (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2020

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
3.31 Lokalområder	1.650	1.672	1.716	1.709	-8
3.31 Øvrige institutioner	369	355	359	366	6
3.31 Aktivitetsbestemt medfinansiering	46	52	55	54	0
3.31 Fælles driftsområder	570	685	803	785	-18
3.31 Administration, HK6 drift	90	97	100	99	-1
Decentraliserede driftsområder i alt	2.726	2.862	3.033	3.012	-21
3.34 Ældreboliger	-114	-122	-137	-135	2
3.35 Aktivitetsbestemt medfinansiering	872	996	1.008	1.004	-4
3.35 Vederlagsfri fysioterapi	68	71	73	59	-13
3.35 Ydelsesstøtte og servicearealtilskud	1	1	1	1	-1
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	828	946	944	929	-15

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Driftsudgifter i alt	3.554	3.808	3.977	3.941	-36
3.32 KB bevillinger	44	34	24	54	30
3.36 Anlæg	123	256	296	208	-88
Anlægsudgifter i alt	166	290	320	262	-58

Regnskabet for 2020 viser mindreudgifter på 21 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Regnskabsresultatet bærer i høj grad præg af et år i coronategn, hvor der er fokuseret i meget høj grad på sikker drift overfor borgerne og ikke på udvikling og effektivisering af afdelingens ydelser til fremtidig gavn for borgerne.

Herudover har afdelingen haft mindreudgifter på elevområdet, hvor det ikke har været muligt at rekruttere nok elever til uddannelserne, og merindtægter på sent modtagne trepartsmidler øremærket nye praktikpladser og øvrige praktikpladsformål, som skal anvendes fra 2020 og frem.

Rammereduktion siden budgetvedtagelsen er årsag til merudgifter på rammen i 2020.

Mindreudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering skyldes forskel i fremskrivningsmodellerne for kommunens økonomi og sundhedsstyrelsens fastlåste afregning. Mindreudgifter til vederlagsfri fysioterapi skyldes nedlukningsperioder i forbindelse med coronapandemien.

Mindreudgifter til anlæg skyldes coronapandemien, som har gjort det svært at få adgang til afdelingens bygninger i områderne og derved kunne foretage de fra årets start planlagte anlægsaktiviteter.

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2020 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Sundhed og Omsorg viser et underskud på 17 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	-17

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige brug af opsparing i Sundhed og Omsorg fra 2019 til 2020 har været på 28 mio. kr. Den samlede opsparing i Sundhed og Omsorg er dermed 111 mio. kr. ultimo 2020. Det svarer til 3,7 % af Sundhed og Omsorgs forbrugsmulighed på 3 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2019	140
Årets resultat 2020	-17
Samlede korrektioner til opsparing	-11
Opsparing ultimo 2020	111
- heraf decentralt på institutionsniveau	56
- heraf større eksternt finansierede projekter	-9
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	64

Kultur og Borgerservice

Et corona-præget år for Kultur og Borgerservice

Kultur- og Borgerservice er ansvarlig for en lang række opgaver og tilbud inden for blandt andet idræt, kultur, events, musik, borgerservice og biblioteker. Da landet i marts blev lukket ned, blev borgermes mulighed for at deltage i kultur og fritidsliv naturligvis også voldsomt påvirket.

Museerne lukkede dørene, og senere blev de lukket op igen med halv pris i juli måned som led i den nationale sommerpakke. Men også med afstandskrav, håndsprit og senere på året mundbind. Events og koncerter blev først aflyst eller udskudt. I sommeren blev der åbnet for op til 500 personer indtil vi ramte den anden store nedlukning i december.

Foreningerne har brugt mange ressourcer på at tilpasse sig og gennemføre tilladte aktiviteter – ofte udenfor og altid under hensyn til det aktuelle maksimale antal deltagere i henhold til forsamlingsforbuddet. Økonomien blev for mange foreninger en hovedpine, fordi de indtægsgivende aktiviteter blev aflyst. Den nye nationalsport er i stedet blevet vandreture i naturen.

2020 har været et vanskeligt år for alle. Kultur- og fritidslivet har været presset og præget af stor usikkerhed. Heldigvis kan vi også være stolte af, at vi tidligt i krisen kunne lancere en lokal hjælpepakke sammen med Salling Fondene. Det var med til at give sikkerhed i en usikker tid. Samtidig var det med til at bane vejen for de nationale hjælpepakker på kulturområdet. Salling var igen på banen i efteråret, da der blev vedtaget endnu en lokal hjælpepakke på fritids- og idrætsområdet.

De kommunale faciliteter, som Kultur og Borgerservice selv driver, har også været lukket en del af året. I forbindelse med genåbningen var der mange hensyn at tage for at biblioteket, svømmehallen eller Musikhuset kunne modtage besøg på en corona-sikker måde.

Personlig service i Borgerservice blev under nedlukningen et særtilfælde som krævede visitering og "to-go" service udenfor bygningen. Det meste af året har medarbejderne først og fremmest serveret borgerne fra hjemmekontoret via telefon og digitale kanaler.

De mange restriktioner og hensyn betyder, at der ikke i 2020 er blevet leveret service efter den sædvanlige målestok.

Coronasituationen har også været en øvelse i at finde på nye løsninger. Musikhuset har lavet koncerter i baggårde, og Symfoniorkesteret bekæmper ensomhed med gratis private "Giv lyd" koncerter. Musikskoleundervisningen er blevet digital og der er åbnet op for nye digitale formidlingstilbud af litteratur på bibliotekerne. Det er bare nogle af de få eksempler som viser den omstilling Kultur og Borgerservice har gennemført i 2020.

Ny Kulturpolitik

De overordnede visioner og målsætninger for Kultur og Borgerservice er fastlagt i tre selvstændige politikker, som sædvanligvis gælder for en 4-årig periode. I 2020 var turen kommet til at forny kulturpolitikken. Processen var påbegyndt inden pandemien slog til, men lykkedes det at få den gennemført med inddragelse – på afstand.

Kulturpolitikken har bl.a. rettet blikket mod, at kulturlivet for alvor genstarter i 2022 og manifesterer Aarhus som en stærk og international kulturby.

I 2020 havde Kultur og Borgerservice et mål om at 40 pct. af borgerne skal nævne kultur i en top-of-mind indskydelse af, hvad der gør Aarhus en god by. Målingen er gennemført før pandemien og viser, at 37 pct. nævner kultur. Målet er dermed ikke opfyldt. Covid-19 restriktionerne har dog om noget

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på www.aarhus.dk/om-kommunen/kultur-og-borgerservice/
- Der er 781 fuldtidsansatte i Kultur og Borgerservice
-

synliggjort, at kulturlivet er noget af det mange borgerne giver udtryk for at de savner under en nedlukning af samfundet.

Sport og Fritid

Covid-19 har medvirket til, at målet vedr. børn og unges deltagelse i foreningslivet ikke er opfyldt. Man skal også være opmærksom på, at målet baserer sig på medlemskab og ikke aktivitet. Et mål af sidstnævnte ville have vist langt større fald. Det bliver fremadrettet et væsentligt indsatsområde, at børn og unge ikke permanent glider ud af foreningslivet, men derimod vender tilbage, når foreningerne igen kan gennemføre aktiviteterne i normalt omfang.

Borgerservice og Biblioteker

Borgerservice og Biblioteker har fokus på at skabe demokratiske rum, hvor viden, kultur og debat udfolder og former sig, og hvor alle er ligeværdige og velkomne, som de er. Netop bibliotekernes fysiske faciliteter har været lukket eller underlagt begrænsninger i 2020. Som en konsekvens af corona ligger besøgstal og antal udbudte aktiviteter for børn og unge langt under det budgetlagte niveau.

MÅL

Kultur og Borgerservice	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Mål opfyldt
Børn og unge skal have et aktivt fritidsliv og deltage i byens foreningsliv					
- Børn og unges deltagelse i folkeoplysende foreninger skal være på samme niveau eller højere end gennemsnittet for de seneste 3 år. Måles ved deltagertimer pr. indbygger i aldersgruppen	38,9	41,41	44,7	37,5	
Borgere i Aarhus skal fremhæve byens kulturliv som forhold, der gør Aarhus attraktiv (der spørges hvert andet år)					
Andel af borgere som i det åbne spørgsmål nævner kultur i top-of-mind indskydelse af, hvad der gør Aarhus til en god by for dig, skal være på samme niveau eller højere	40	-	40	37	
Den samlede besøgsaktivitet i Døkk1 og på medborgercentre skal som minimum fastholdes i 2020					
- Besøg Biblioteker i alt (i 1.000)	2.421	2.473	2.421	1.418	
Det samlede antal aktiviteter for børn og unge i Borgerservice og Biblioteker skal fastholdes i 2020					
Antallet af aktiviteter for førskolebørn	373	503	400	224	
Antallet af aktiviteter for skolebørn	836	631	1000	414	

YDELSER

Kultur og Borgerservice tilbyder borgerne en række servicetilbud via kommunale institutioner, stiller faciliteter til rådighed for foreningslivet og andre brugere, samt yder tilskud til foreninger og selvejende institutioner. Ydelserne er kort oplyst nedenfor.

- **Sport & Fritid:** Boldbaner, haller og idrætslokaler, tennisbaner, svømmehaller og friluftsbade, atletikbaner, skøjtehal m.v. Dertil kommer tilskud til foreningsaktiviteter og lokaler.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.

- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 18 medborgercentre og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, forankret i Kultur og Borgerservice. Via puljer til sports- og kulturelle events hverves, udvikles og afvikles større og strategiske events.

Aktivitets- og produktivitetstal for Kultur og Borgerservice

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
Bibliotekerne: Udvikling i antal besøgende ift. lønudgiften. 2014=100	118	109	111	63
Musikhuset Aarhus: Udvikling i antal betalende gæster pr. årsværk 2013=100	119	118	116	49
Musikhuset Aarhus: Belægningsprocent i salene (%)	78	78	78	82
Aarhus Musikskole: Udvikling i antal elever ift. nettoudgifter 2014=100	102	103	117	113

Noter: Beregning er ændret i forhold til 2018 vedr. Musikhuset og Musikskolen. Belægningsprocenten i Musikhuset for 2020 er beregnet på baggrund af udbudte antal pladser under gældende restriktioner.

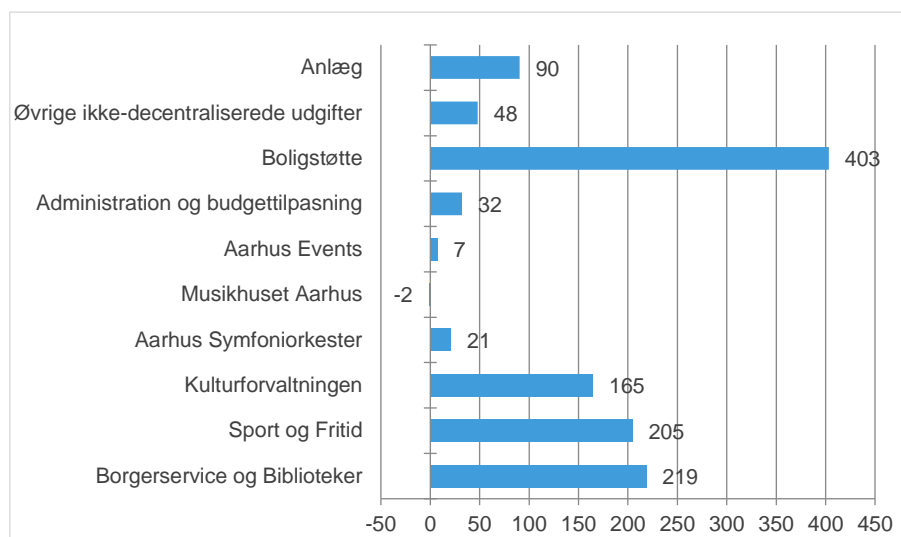
ØKONOMI

Kultur og Borgerservice har brugt i alt 1.189 mio. kr. på drift og anlæg i 2020. Heri er indeholdt indtægter på 354 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). De samlede bruttoudgifter er dermed på 1.542 mio. kr.

De fleste af udgifterne - omkring 1 mia. kr. – går til indsatser og service til borgerne. Hertil kommer udgifter til boligstøtte på 403 mio. kr.

I år har der været udgifter på 127 mio. kr. til anlægsinvesteringer, men samtidig indtægter på 37 mio. kr. hvilket betyder, at anlægsområdet i 2020 samlet viser et forbrug på 90 mio. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen.

Regnskab 2020

Regnskabet for driftsområderne i 2020 viser et mindreforbrug på 11 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Mindreforbruget skyldes, at bevillingen til brug af opsparing ikke blev anvendt. Sport og Fritid og Aarhus Events har brugt mindre end det oprindelige budget, da Covid-19 har betydet udskydelsen af en række aktiviteter. I modsat retning er merudgifter under Kulturforvaltningen som følge af Covid-19 hjælpepakke.

Der er et merforbrug under ikke decentraliserede områder på 27 mio. kr. hvor specielt boligstøtte har haft flere udgifter end oprindeligt forventet – igen som følge af Covid-19. Hertil kommer merudgifter til IT-administration under Udbetaling Danmark.

Under anlæg er der et merforbrug på 40 mio. kr. hvilket hovedsageligt skyldes fremrykning af anlægsprojekter i forbindelse med Covid-19.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Borgerservice og biblioteker	200	200	218	219	1
Sport og Fritid	195	198	211	205	-7
Kulturforvaltningen	151	148	152	165	13
Aarhus Symfoniorkester	22	20	22	21	-1
Musikhuset Aarhus	-2	-3	-1	-2	-1
Aarhus Events	24	18	14	7	-6
Administration og budgettilpasning	29	34	43	32	-10
Decentraliserede driftsområder i alt	619	615	659	647	-11
Boligstøtte	365	372	383	403	20

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Øvrig ikke-decentraliserede udgifter (Udbetaling Danmark, Tinglysning mm)	53	49	41	48	7
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	417	421	424	451	27
Driftsudgifter i alt	1036	1037	1083	1099	15
Anlæg i Kultur og Borgerservice	-39	-187	50	90	40
Anlægsudgifter i alt	-39	-187	50	90	40

Årets resultat og opsparing

Årets forbrug er på 647 mio. kr. Med en forbrugsmulighed på 666 mio. kr. giver det et overskud på 19 mio. kr. i 2020 (svarende til 2,8%).

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	19

Note 1) + = overskud, - = underskud

Den samlede opsparing i Kultur og Borgerservice stiger fra 32 til 49 mio. kr. som følge af korrektioner til opsparingen på -2 mio. kr. Opsparingen udgør 7,4% af den samlede ramme.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2019	32
Årets resultat 2020	19
Samlede korrektioner til opsparing	-2
Opsparing ultimo 2020	49
- heraf decentralt på institutionsniveau	29
- heraf større eksternt finansierede projekter	0
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	20

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø's mål tager afsæt i vores grundlæggende mission om at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus og en vision om at være blandt byens bedste arbejdspladser og gøre Aarhus til en god by for alle at bo og leve i.

Siden 2019 har Teknik og Miljø som supplement til budgetmålene arbejdet efter fem politiske pejlemærker:

- Vi er til for borgere og virksomheder
- Gode lokalsamfund som ramme for det gode liv
- Fremkommelighed for alle
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi
- En smartere og mere effektiv by

Budgetmålene for 2020 er vedtaget af byrådet efter udarbejdelsen af de politiske pejlemærker for Teknik og Miljø. Budgetmålene for 2020 afspejler de politiske pejlemærker en til en.

Vi er til for borgere og virksomheder

Teknik og Miljø er i kontakt med mange borgere og virksomheder i hverdagen. Teknik og Miljø har i den forbindelse haft fokus på at styrke servicen over for borgere og virksomheder og har været opmærksom på den måde, de mødes på. Der er derfor arbejdet med den digitale understøttelse af sagsbehandlingen og arbejdet for at sikre konkurrencedygtige sagsbehandlingstider i forhold til landsgennemsnittet. På byggesagerne har der været iværksat en række tiltag i 2020 for at forbedre sagsbehandlingstiden, herunder øget brug af forhåndsdialog og ændret organisatorisk fokus. Derfor er der også i 2020 sket en klar og markant forbedring af sagsbehandlingstiden i forhold til tidligere år. Ligeledes ses det, at for Aarhus Kommune er en større procentdel af sagerne i 2020 afgjort inden for de nationale målsætninger, end det er tilfældet på landsplan. Det har dog ikke været muligt at opfylde målet om, at alle byggesager kunne afsluttes inden for de nationale målsætninger. Det skyldes bl.a. at ansøgerne generelt har udfordringer med at leve op til forventningerne i det nye bygningsreglement, og at der i 2020 er blevet afsluttet en del langstrakte sager, med eksempelvis flere høringsperioder, klager og politisk behandling.

Grøn omstilling og cirkulær økonomi

Målet i Teknik og Miljø for den grønne omstilling ligger i direkte forlængelse af Aarhusmålet om en bæredygtig by med gode by- og lokalområder og målet om CO₂-neutralitet i 2030. Den første klimaplan for Aarhus Kommune udløb ved udgangen af 2020. Teknik og Miljø har derfor i 2020 haft fokus på at færdiggøre forslaget til den efterfølgende klimaplan 2021-2024, Klimastrategi og indsatskatalog. Alt sammen skal bidrage til at bringe Aarhus et skridt nærmere på målet om CO₂-neutralitet i 2030 og samtidig skabe forudsætningerne for et fossilfrit bysamfund. Endvidere har Byrådet i november 2020 vedtaget kommuneplanstillæg for vedvarende energi og grøn transportplan, der sætter mål for at kommunens egen transport skal være fossilfri i 2030.

Aarhus Kommune kan imidlertid ikke stå alene, hvis målet om CO₂-neutralitet i 2030 skal indfries. Aarhus Kommune har derfor i 2020 vedtaget Energi-strategi Aarhus, som er et samarbejde mellem Aarhus Kommune og lokale

ORGANISATION

- Der er 863 fuldtidsansatte i Teknik og Miljø.
- Du kan læse mere om os her: <https://www.aarhus.dk/om-kommunen/teknik-og-miljoe/>

energiselskaber inden for el og varme, som skal understøtte målsætningen om CO₂-neutralitet i 2030. Energispring er et andet eksempel på samarbejde med andre sektorer, der for alvor kom på benene i 2020. Energispring er et netværk mellem private bygningsejere og Affald Varme, hvor der arbejdes med energieffektivisering. Netværket repræsenterer mere end 3,5 mio. kvadrater bygningsmasse, og første afrapportering i slutningen af 2020 viste lovende resultater.

Gode lokalsamfund som ramme for det gode liv

Teknik og Miljø har i 2020 arbejdet videre med at styrke kvaliteten i byudviklingen i alle bysamfund - ikke mindst som del af kommune- og lokalplanlægningen og via udviklingen af kommunale arealer. Der har bl.a. været fokus på byrum, grønne elementer og offentlige servicetilbud. Desuden har der været fokus på at digitalisere lokalplanerne. Der ses en geografisk spredning i kommunen på, i hvilken grad at man mener, at Aarhus er en god by for alle. For Teknik og Miljø er det målet, at de geografiske forskelle i tilfredsheden mindskes.

Fremkommelighed for alle

Teknik og Miljø's målsætning på området er, at Aarhus skal have øget mobilitet for alle med adgang til arbejdspladser, handelsmuligheder og rekreative områder inden for 30 minutter i Aarhus Kommune for alle transportmidler. Der er en positiv vækst i antallet af indbyggere og virksomheder i Aarhus. Det er samtidig lykkedes at holde trængslen på det overordnede vejnet uændret i årene 2017-2019. I 2020 er arbejdet med at sikre bedre fremkommelighed blevet omsat i en kortere rejsetid på indfaldsvejene og Ringvejen. I 2020 er der blandt andet blevet opgraderet i 16 signalanlæg fra Åhavevej til Halmstadgade, ligesom signalanlæg på Paludan Müllers Vej og Grenåvej er blevet opgraderet. En del af forklaringen på den forbedrede fremkommelighed må imidlertid tillægges corona-situationen i 2020, der har betydet færre biler på vejene. Opgraderingen af signalanlæg forventes uanset situationen på vejene i 2020 at have en positiv effekt på fremkommeligheden i 2021 også korrigeret for effekten af corona.

En smartere og mere effektiv by

Byens rum skal være smartere og mere effektiv. Teknik og Miljø har opsat en række forskellige sensorer for at indsamle viden med henblik på at gøre indsatsen mere effektiv. Eksempelvis er der opsat 25 sensorer i Aarhus Midtby, som måler på luftforurening, der er opsat 250 sensorer langs større gader og veje i Stor-Aarhus, som måler på trafikens tilgængelighed, og Aarhus Vand har opsat sensorer, der bl.a. måler på vandløb og overløbsbygværker ved rensningsanlæg. Teknik og Miljø har endvidere i 2020 indgået to forskellige samarbejder med Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering om innovative løsninger ved brug af data og nye teknologier. I det ene samarbejde stilles der testfaciliteter til rådighed med henblik på at fremme brugen af data om bygninger for at reducere energiforbruget. I det andet samarbejde gennemføres fire projekter, der alle understøtter arbejdet på smart city området.

MÅL

Teknik og Miljø	Regn- skab2018	Regn- skab2019	Budget 2020	Regn- skab2020	Mål opfyldt
Effektmål: Borgere/ virksomheder skal opleve, at vi er til for borgere og virksomheder					
- Indikator: Teknik og Miljø's sagsbehandlingstider på Teknik og Miljø's større sagsområder følger de nationale servicemål	Ej foretaget	Byggesa- ger: 54,4 pct. Miljøsager: 100 pct.	Byggesa- ger: 100 pct. Miljøsager: 100 pct.	Byggesa- ger: 76 pct. Miljøsager: 93 pct.*	
Effektmål: Borgere/ virksomheder skal opleve gode lokalsamfund som ramme for det gode liv					
- Indikator: I temperaturmålingen af aarhusmålet "Aarhus er en god by for alle" skal andelen af borgere, der synes, at Aarhus er en god by, øges til 80 fra 2020.	76 pct.	Ej foretaget	> 80 pct.	77 pct.	
Effektmål: Borgere/ virksomheder skal opleve grøn omstilling og cirkulær økonomi (Nyt mål)					
- Indikator: Indsamle i alt 4.500 tons mere plast, metal, pap og papir mere til genanvendelse om året end i 2013*	Plast: 500 T Metal: 1.000 T Pap og pa- pir: 3.000 T** Batterier: 5 T		Plast: >500 T Metal: >1.000 T Pap og pa- pir: >3.000 T** Batterier: >5 T	Plast: 758 T Metal: 1.235 T Pap og pa- pir: -3.701 T** Batterier: 28 T	
Effektmål: Borgere/ virksomheder skal opleve fremkommelighed for alle					
- Indikator: Fremkommeligheden på det overordnede vejnet målt som rejsetid på indfaldsveje samt ringvejssystemet, skal som minimum fastholdes trods stig-ning i trafikken eller reduce-res for alle transportformer i forhold til 2017-niveaue	Indfalds- veje: 2,1 Ring- veje:1,7	Indfalds- veje: 2,1 Ringveje: 1,7	Indfalds- veje: <2,0 Ringveje: <1,5	Indfalds- veje: 2,0 Ring- veje:1,6	
Effektmål: Borgere/ virksomheder skal opleve en smartere og mere effektiv					
- Indikator: Teknik og Miljø har i 2021 etableret bydækkende smart city infrastruktur med sensorteknologi der medvirker til et grønnere, sundere og mere liveable Aarhus.	Ej foretaget	Ej foretaget	Effektivise- ring: 2 mio. kr.**** Samfunds- økonomisk analyse an- viser væ- sentligste fokusområ- der 2021- 2023.	Ej foretaget. Se eksem- pler i tek- sten	

* Der er tale om én sag, der ikke er blevet afsluttet inden for servicemålet

** Det negative tal for pap og papir skyldes, at det smides mindre ud end tidligere. Affaldsanalyser fra 2018 viser, at ca. 80 pct. af papiret nu sorteres med 70 % pct. i 2014. Den stigende sorteringsgrad opvejer imidlertid ikke for faldet i papirmængder.

YDELSER

Teknik og Miljø's ydelser fordeler sig på en række hovedområder. I nedenstående skema er aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Teknik og Miljø

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
En by i vækst og med et stærkt erhvervsliv				
Andel almene boliger i % af alle boliger i Aarhus Kommune	4,2	11,6	4,3	Ikke opgjort endnu
Nettotilvækst - Antal fuldførte boliger i kommunen	3.357	3.349	3.310	Opdateres 7/4-21 jf DSt
Andel afgjorte byggesager i %, der gennemsnitligt opfylder nationale servicemål for sagsbehandlingstid ift. landsgennemsnit (LG) (angivet fra 1. juli 2016)	Antal: 5.002 Aarhus: 69,6 LG: 71,6	Antal: 4.867 Aarhus: 50 LG: 66,6	Antal: 5.812 Aarhus: 54,4 LG: 64,4	Antal: 5.389 Aarhus: 76,0 LG: 67
Andel udførte miljøtilsyn af virksomheder, der gennemsnitligt opfylder nationale servicemål for sagsbehandlingstid ift. landsgennemsnit (LG) (angivet fra 1. juli 2016)	Antal: 197 Aarhus: 100 LG: 90	Antal: 215 Aarhus: 61,5 LG: 80	Antal: 237 Aarhus: 100 LG: 84,5	Antal: 213 Aarhus: 93 LG: 84,5
En bæredygtig by med gode by- og lokalmiljøer				
CO2-udledning fra transport, ton (Aarhus Kommune som bysamfund)	697.728	653.551	Ikke opgjort endnu	Ikke opgjort endnu
CO2-reduktion i kommunale bygninger i alt (mål: 30 % i 2018)	-	-	23.078	13.083
Boligenheder, der modtages affald fra, i alt (stigende affaldsindsamling)	173.060	176.507	179.314	184.879
Fremkommelighed for biltrafik KPI Indfaldsveje kl. 7-9, note 1)	1,72	1,74	1,75	1,64
Fremkommelighed for biltrafik KPI Indfaldsveje kl. 15-17, note 1)	1,71	1,68	1,71	1,64
Fremkommelighed for biltrafik KPI Ringveje kl. 7-9, note 1)	2,28	2,34	2,24	2,00
Fremkommelighed for biltrafik KPI Ringveje kl. 15-17, note 1)	2,22	2,13	2,09	1,95

Note 1) Fremkommelighed vurderes ud fra rejsetiden. Belastningsniveauet for fremkommelighed er et udtryk for, hvor meget længere tid det tager at køre den givne strækning i forhold til den optimale rejsetid og beskrives ved hjælp af KPI (Key Performance Indicator).

Den optimale rejsetid er den tid, det ville tage at køre strækningen med den skilte hastighed og uden stop ved signalanlæg.

Der anvendes fem niveauer til at beskrive belastningsniveauet:

- God fremkommelighed (under 1,5 gange optimal rejsetid)
- Let nedsat fremkommelighed (1,5 – 2,0 gange optimal rejsetid)
- Moderat nedsat fremkommelighed (2,0 – 2,5 gange optimal rejsetid)
- Markant nedsat fremkommelighed (2,5 – 3,0 gange optimal rejsetid)
- Kritisk fremkommelighed (3,0 – 3,5 gange optimal rejsetid)

Aktivitetstal for fremkommelighed understøtter en fastholdelse af fremkommeligheden.

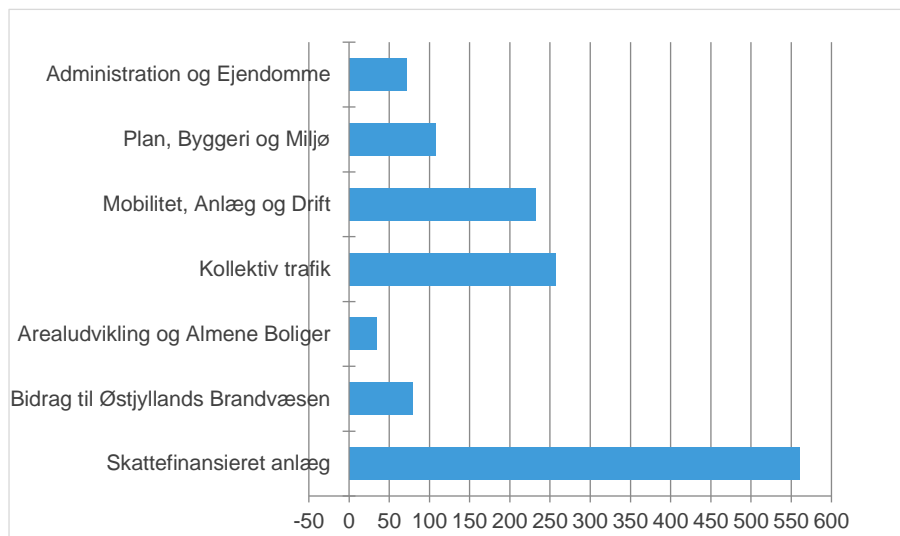
ØKONOMI

Teknik og Miljø har brugt i alt 2,1 mia. kr. i 2020 på driftsudgifter og udgifter til anlæg. Nogle af pengene – ca. 0,8 mia. kr. – kommer via indtægter, og derved udgør de egentlige kommunale udgifter til både drift og anlæg ca. 1,3 mia. kr.

De store driftsområder i Teknik og Miljø er vejvedligeholdelse, drift af grønne områder, kollektiv trafik, myndighedsbehandling mv. Udgifterne har i 2020 udgjort ca. 1,1 mia. kr. og indtægterne ca. 0,3 mia. kr.

En væsentlig del af forbruget i Teknik og Miljø er på anlægsområdet. I 2020 er der samlet på anlægsområdet brugt netto ca. 0,5 mia. kr., dækkende over udgifter på ca. 1,0 mia. kr. og indtægter for 0,5 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i Teknik og Miljø.

Regnskab 2020

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

De væsentligste opmærksomhedspunkter i forhold til regnskabsresultatet er:

- Der har samlet set været nettodriftsudgifter på de skattefinansierede decentraliserede områder på 765 mio. kr. Det er mere end i 2018 men mindre end i 2019 med variationer i både op- og nedadgående retning på de forskellige områder. Administration og Ejendomme udviser et underskud på 24 mio. kr. hvilket bl.a. skyldes ekstraudgifter i forbindelse med coronasituationen, udgifter vedrørende lokalerokaden samt forbrug af opsparing. Der er endvidere et overskud på 70 mio. kr. ift. budgettet vedr. kollektiv trafik, hvilket skyldes en tilbagebetaling på 76,6 mio. kr. vedr. tidligere regnskabsår, men reelt er der tale om et merforbrug på ca. 55 mio. kr. i forhold til den ramme, Teknik og Miljø har til at finansiere området og de faktiske udgifter, der afholdes til kollektiv trafik. Der forventes fortsat væsentlige finansieringsproblemer på området. Området Mobilitet, Anlæg og Drift viser et driftsresultat i balance, men omfatter bla. en mindreudgift på vintertjenesten på 19,7 mio. kr. og en mindreindtægt vedr. coronasituationen på 15,9 mio. kr.
- Udgifterne til anlæg svinger meget fra år til år, alt efter hvilke anlægsprojekter, som bliver gennemført. I 2020 var nettoforbruget på 561 mio. kr. på de skattefinansierede anlægsprojekter. Dette tal dækker over væsentlige indtægter på 471 mio. kr., særlig i relation til jordsalg på de bynære havnearealer, godsbanen samt indtægter vedr. salg af arealer og byggemodningsindtægter. Derudover er der udgifter for 1.032 mio. kr. De største anlægsprojekter er køb af arealer, Bering-Beder vejen, energirenoveringsprojekter, byggemodningsudgifter og udgifter relateret til kommunens bygninger.

Det takstfinansierede område AffaldVarme Aarhus er blevet selskabsgjort med regnskabsmæssig virkning fra 1. oktober 2019. Beløbene i 2019 omfatter hermed ikke et helt kalenderår, og området indgår ikke i Aarhus Kommunes økonomi fra 2020.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Administration og Ejendomme	-16	81	47	71	24
Plan, Byggeri og Miljø	123	90	96	105	9
Mobilitet, Anlæg og Drift	253	220	233	232	-1
Kollektiv trafik	288	309	327	257	-70
Bystrategi, Arealudvikling og Almene Boliger	3	7	20	20	0
Bidrag til Østjyllands Brandvæsen	71	68	79	79	0
<i>Decentraliserede driftsområder i alt</i>	<i>723</i>	<i>776</i>	<i>802</i>	<i>765</i>	<i>-38</i>
Støttet Byggeri og Miljøvagten	22	16	23	14	-9
<i>Ikke-decentraliserede driftsområder i alt</i>	<i>22</i>	<i>16</i>	<i>23</i>	<i>14</i>	<i>-9</i>
Anvisning af jord	1	1	-1	2	3
AffaldVarme Aarhus	111	-327	0	0	0
<i>Takstfinansierede områder i alt</i>	<i>112</i>	<i>-326</i>	<i>-1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Driftsudgifter i alt	857	464	824	781	-44
Skattefinansieret anlæg	764	-14	383	436	53
Takstfinansieret anlæg	162	163	0	0	0
Anlægsudgifter i alt	926	149	383	436	53

Årets resultat og opsparing

Årets resultat for de decentraliserede områder i Teknik og Miljø er et overskud på 18 mio. kr.

Årets resultat på de decentraliserede områder

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	18

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige forøgelse af opsparingen i Teknik og Miljø fra 2019 til 2020 har været på 21,0 mio. kr. i løbet af året, samt brug af opsparingen på 5,0 mio. kr. i forbindelse med regnskabsafslutningen i 2020. Den samlede opsparing i Teknik og Miljø er dermed på 24,7 mio. kr. ultimo 2020. Det svarer til ca. 3 % af Teknik og Miljø's forbrugsmulighed på 802 mio. kr.

Opsparing på de decentraliserede områder

	Mio. kr.
Opsparing/gæld ultimo 2019	-9,8
Korrektioner i 2020:	21,0
- <i>Kompensation vedr. lokalerokaden</i>	20,1
- <i>Kompensation vedr. advokatundersøgelse, støttet Byggeri)</i>	2,0
- <i>bidrag til socialområdets økonomi</i>	-1,1
Årets resultat 2020	18,5
Samlede korrektioner til opsparing	-5,0
- <i>Korrektion vedr. parkeringsområdet</i>	6,1
- <i>Korrektion vedr. vintertjenesten</i>	-14,6
- <i>Flytning af takstområde</i>	3,4
- <i>Mindre korrektioner i alt</i>	0,0
Opsparing/gæld ultimo 2020	24,7
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer) ⁵	24,7

⁵ Al opsparing/gæld sker centralt/tværgående.

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling arbejder for at gøre byrådets vision om, at Aarhus skal være en god by for alle, til virkelighed.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe byrådet, Magistraten og borgmesteren med at understøtte, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet. Således varetager Borgmesterens Afdeling - som besluttet af byrådet i Styrelsesvedtægten - den tværgående udvikling og koordinering i magistratsstyret og sikrer sammenhæng mellem byrådets politikformulering, Magistratens opgaver og administrationens tværgående arbejde.

En af opgaverne for Borgmesterens Afdeling er varetagelse af koncenfunktionerne omkring IT-infrastruktur og support. Og disse funktioner ydede en helt ekstraordinær indsats i den pludselige digitale transformation vi blev tvunget igennem i marts måned 2020. Tusindvis af ansatte blev sendt hjem, og fra den ene dag til den anden blev Microsoft Teams det primære arbejdsredskab for alle administrative medarbejdere i kommunen. Men transformationen gik fuldstændig smertefrit. Serverkapaciteten var på plads og der var folk klar til at hjælpe hvis teknikken drillede.

På trods af corona har Borgmesterens Afdeling arbejdet med uformindsket styrke for at forfølge Byrådets grønne ambitioner. Der er blevet vedtaget bindende klimamål for Aarhus Kommune som bysamfund. Det betyder, at Aarhus skal være Co2-neutral i 2030 og at Byrådet er forpligtet til, at sætte yderligere tiltag i gang, hvis vi ikke er på rette vej.

Og så har Indkøb og Udbud i Borgmesterens Afdeling varetaget en enorm opgave på tværs af alle kommunerne i landet. Kommunernes Landsforening bad i marts 2020 Aarhus Kommune om at stå i spidsen for Kommunalt Værndemiddelindkøb (KVik).

KVik var reaktionen på at kommunerne ikke måtte anvende SKI aftalerne, da disse aftaleleverandører blev reserveret til regionerne og at regionerne heller ikke kunne skaffe nok værnemidler hverken til sig selv eller til kommunerne. Det betød at langt størstedelen af landets kommuner ikke havde tilstrækkeligt med værnemidler og man så flere og flere sygemeldinger blandt det kommunale sundhedspersonale som følge af frygt for Covid 19.

Der er foretaget indkøb af værnemidler for 2,42 mia. kr. Hertil kommer betaling for lager- og logistikaftalerne indgået med eksterne leverandører, kvalitetsrådgivning og -test, advokatbistand mv. Indkøbene er aftalt til at svare til 52 ugers løbende forbrug af værnemidler.

YDELSER

Der er ikke særskilte byrådsvedtagne mål for Borgmesterens Afdeling, da afdelingen primært har fokus på koncernopgaver.

ØKONOMI

Borgmesterens Afdeling har brugt i alt ca. 1,3 mia. kr. i 2020. Nogle af pengene - ca. 0,5 mia. kr. - kommer fra statstilskud, tjenestemandspensioner, erhvervsområdet, IT-drift, værnemidler samt indtægter på anlægsområdet, og derved udgør de kommunale nettoudgifter på området ca. 0,8 mia. kr.

ORGANISATION

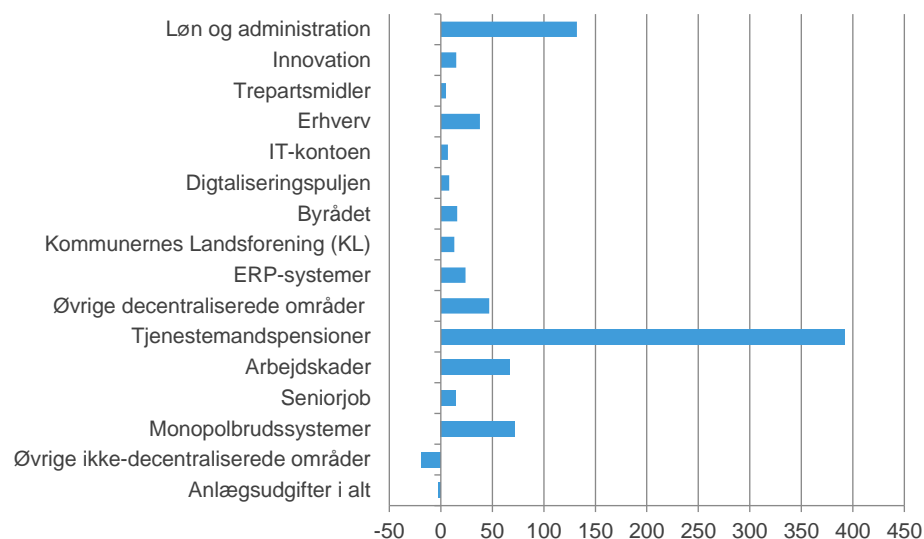
- Der er 382 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling
- Du kan læse mere om os her [Organisation og opgaver](#)

De fleste af pengene - ca. 1,3 mia. kr. – går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (11 mio. kr.) finansierer investeringer i fx bygninger og veje (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2020

Fordeling af nettodriftsudgifter 2020 på 829 mio.kr.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

På Borgmesterens Afdelings driftsafsnit har der samlet set været et mindreforbrug på 43 mio.kr. Det fordeler sig med et mindreforbrug på 12 mio.kr. på det decentraliserede område og et mindreforbrug på 31 mio.kr. på det ikke-decentraliserede område.

På det decentraliserede område kan mindreforbruget på de 12 mio.kr. forklares ved:

- Mindreforbrug på 11 mio.kr. på digitaliseringspuljen skyldes, tidsforskydninger i IT-projekterne. Projekter på digitaliseringspuljen gennemføres i langsommere takt end bevillingernes placering.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
Sektor 9.31 Decentraliserede udgifter					
- Løn og administration	119	122	139	132	-7
- Innovation	18	8	13	15	2
- Trepartsmidler	5	6	3	5	2
- Erhverv	44	41	34	38	4
- IT-kontoen	13	9	14	7	-7
- Digitaliseringspuljen	1	14	19	8	-11

Områder, mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse (R-B 2020)
- Ledelsesinformation	0	0	0	0	0
- Byrådet	16	16	17	16	-1
- Kommunernes Landsforening (KL)	12	12	12	13	1
- ERP-systemer	22	23	23	24	1
- Øvrige decentraliserede områder	24	31	43	47	4
I alt decentraliseret	274	282	317	305	-12
Sektor 9.33 Ikke-decentraliserede udgifter					
- Tjenestemandspensioner	373	392	408	392	-16
- Arbejdskader	54	47	52	67	15
- Seniorjob	23	23	27	14	-13
- Monopolbrudssystemer	57	62	77	72	-5
- Øvrige ikke-decentraliserede områder	-14	-17	-7	-19	-12
-Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	493	507	557	526	-31
Driftsudgifter i alt	767	789	874	831	-43
Anlægsudgifter i alt	11	6	55	-2	-57

På det ikke-decentraliserede område kan et mindreforbrug forklares ved:

- Mindreforbrug på Tjenestemandspensioner på 16 mio.kr. skyldes store uforudsete indtægter. Aarhus Kommune har bl.a. fået 13,6 mio.kr. for to tjenestemænd, der er flyttet fra Affald Varme til Aarhus Kommune, samt ekstra indtægter vedr. pensionsfordelingen på 3,4 mio.kr.
- Merforbrug på Arbejdsskader på 15 mio.kr. kan primært forklares ved øgede udbetalinger af kapitalerstatninger som følge af afgørelser af gamle ankesager fra 2019 samt stigning i tildelingen af erstatninger pr. sag vedrørende ménerstatninger. Derudover er udgiften til AES-bidraget steget pga. øget præmie.
- Mindreforbrug på seniorjob på 13 mio.kr. Den væsentlige lavere udgift til seniorjobbere begrundes i, at antallet af seniorjobbere er faldet betydeligt i 2020.
- Mindreforbruget på 12 mio.kr. på øvrige ikke-decentraliserede områder kan primært forklares ved øgede indtægter på 17,5 % momsmodregning i forbindelse med bidrag fra eksterne fonde.

På anlægsområdet kan et mindreforbrug forklares ved:

- Mindreforbrug på 57 mio.kr. på anlæg vedrører primært helhedsplanerne i Bispehaven og Gellerup. Mindreforbruget skyldes tidsforstyrrelserne i projekterne.

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2020 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Borgmesterens Afdeling viser et underskud 5 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2020 ¹⁾	-5

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige brug af opsparing i Borgmesterens Afdeling fra 2019 til 2020 har været på 17 mio. kr.

Den samlede opsparing i Borgmesterens Afdeling er dermed 22 mio. kr. ultimo 2020. Det svarer til 7,4 % af Borgmesterens Afdelings forbrugsmulighed på 0,3 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2019	39
Årets resultat 2020	-5
Samlede korrektioner til opsparing	-12
Opsparing ultimo 2020	22
- heraf decentralt på institutionsniveau	0
- heraf større eksternt finansierede projekter	5
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	17

Tværgående indsatser

Effektiviseringer

Der har i løbet af 2020 været arbejdet på bl.a. følgende effektiviseringer indenfor følgende programmer/temaer:

Mio. kr.	Gevinster
Bedre digitale workflows på selvbetjening	-1,1
Befordring	9,4
Beskæftigelsesområdet	60,0
Digitale møder	28,8
Effekt på tværs/velfærdsinnovation	0,0
Effektivisering af digitale arkiveringsflows	0,0
Effektivisering af økonomiopgaven	1,6
Effektiviseringer afledt af brugerstyringsprogrammet	0,0
Effektiviseringer indenfor løn og personaleadministration	4,9
Eksterne konsulenter	0,0
Ejendomsområdet	0,0
Én opgave, ét system / kontraktstyring	1,1
Forebyggelse på sundhedsområdet	-9,9
Forsikring og risikostyring	5,2
IoT Strategi	-0,2
Monopolbrud og fælleskommunal rammearkitektur	-0,2
RPA	3,1
Større effektivitet og bedre service med Serviceportalen	4,3
Teknisk Netværk	-2,8
Udbud	4,7
Velfærdsteknologi	0,0
Øget specialiseret faglighed på socialområdet	1,2
I alt	110,1

*: Programmernes gevinster afventer. Kommer med i opdateret udgave. Samlet tal tilrettes.

Disse bidrag er, sammen med de forrige års effektiviseringskataloger, samt initiativerne under Fælles om nye løsninger, med til opfyldelsen af målet i den økonomiske politik om effektiviseringer på 1% af de decentraliserede rammer. I 2020 er målet samlet set 130,2 mio. kr. For alle katalogerne er måltallet sammenlagt 768 mio. kr.

I 2019 var der realiseret for 550 mio. kr., således at 2020-niveauet på 110 mio. kr. bidrager til sammenlagte gevinster for 660 mio. kr. En væsentlig ændring er i 2020 er, at der fokuseres på fælles initiativer. Her bruges kræfterne på at implementere i bund og udvikle og igangsætte nyt med læring fra andre projekter. Det er derfor lagt fra en udtømmende liste over kommunens samlet arbejde med effektiviseringer, hvorfor tallet ikke kan holdes direkte op mod 1%-målet.

Er du interesseret i at se nærmere på tallene i de enkelte projekter over flere år, kan dette ses i [Aarhus i tal](#).

Klima

Aarhus Kommune skal være CO₂-neutral i 2030, både som virksomhed og som bysamfund. Byrådet har derfor i 2020 vedtaget bindende mål for CO₂-reduktioner hvert år frem til 2030. Hvis målene ikke opfyldes, vil der i budgetlægningen for det kommende år blive taget stilling til behovet for nye, ændrede eller intensiverede indsatser.

Udviklingen for Aarhus Kommune som virksomhed viser et fald i udledningen fra 38.811 tons CO₂ i 2019 til 31.285 tons CO₂ i 2020.

Målet for 2020 er en udledning på maksimalt 42.801 tons CO₂, og målet var således allerede overhalet af udviklingen i 2019. Resultatet i 2020 betyder, at vi nu ligger på et niveau klart under måltallet for 2021, men over måltallet for 2022. Vi er således fortsat foran i de årlige mål, vi har sat os for at blive CO₂-neutrale som virksomhed i 2030.

Data for udviklingen for Aarhus Kommune som bysamfund opgøres med ét års forsinkelse, og dette års resultater vedrører således udviklingen fra 2018 til 2019. Data foreligger endnu ikke, men vil blive vist på siderne om klimamål i [Aarhus i tal](#), så snart de foreligger.

Ledelsesinformation og datakvalitet

Programmet omfatter 1) ledelsesinformation til Aarhus Byråd, 2) Fælleskommunalt Ledelsesinformationssystem (FLIS) og 3) datakvalitetsprojekter til sikring af korrekt dataregistrering.

Aarhus i Tal har i 2020 fået nyt design og der er tilføjet 20 nye analyser. Besøgsstatistikken er genberegnet og de årlige sidevisninger er steget fra 24.155 i 2018, 33.946 i 2019 til 215.846 i 2020.

FLIS i 2020 er i en fortsat konsolideringsproces, hvor nøgletal nu samstemes på tværs af den kommunale og statslige sektor på de forskellige fagområder. Endvidere er den grundlæggende datamodel påbegyndt videreudviklet.

Datakvalitet i 2020 har været begrænset af udligningsreformen. Dog er der i 2020 gennemført 8 projekter til sikring af korrekt dataregistrering, som har fundet og rettet 3.091 fejl i data, hvilket giver en beregnet gevinst for 2020 på 47,1 mio. kr.

Efter finansiering af udgifterne til programmet er nettogevinsten på 41,7 mio. kr., som udmøntes i den supplerende regnskabsindstilling til allerede prioriterede områder, samt det foreslås hvorledes de resterende gevinster anvendes.

Innovation

Innovationsindsatsen handler om at udvikle og afprøve innovative forslag, som kan medvirke til, at ressourcerne anvendes der, hvor de skaber størst

værdi for borgerne og bidrager til at løse Aarhus Kommunes komplekse udfordringer. Vi har brug for innovation, fordi vi ikke altid kender den bedste løsning, og fordi ressourcerne måske kan anvendes anderledes for at skabe langsigtede bæredygtige løsninger. Anvendelsen af innovationspuljen tager i 2019 – 2022 afsæt i byrådets beslutning om, at midlerne målrettes implementering af Aarhus-fortællingen og Aarhus-målene med konkrete projekter, der bidrager til Nye veje til velfærd og vækst. Med hjælp fra Innovationspuljen udvikler og gennemfører magistratsafdelingerne sammen og på tværs projekter og indsatser, som sigter mod bedre og billigere velfærd sammen med borgerne.

I 2020 blev der sat fælles fokus på at designe og teste en ny tilgang til tværgående koordinering, anvendelse og udmøntning af innovationspuljen.

Denne tilgang – Innovationsmotoren – skal styrke den tværgående innovation med større effekt og kvalitet.

CFIA – Center for Innovation i Aarhus – havde i 2020 særligt fokus på at understøtte udvalgte tværgående temaer og var innovationspartner i en række større projekter, særligt inden for klima, integration, frivillighed og samskabelse.

Innovationsmidlerne udgjorde i 2020 i alt 14,7 mio. Heraf blev 6 mio. kr. fordelt ligeligt mellem magistratsafdelingerne til at drive innovationsprojekter i afdelingerne og på tværs. 1,5 mio. kr. blev tildelt arbejdet i den tværgående indsats vedr. Frivillighed og Samskabelse. De resterende 7,2 mio. kr. blev fordelt med 1,2 mio. kr. til arbejdet med den nye fælles forståelsesramme 'Aarhuskompasset', 2,4 mio. kr. blev anvendt til at fremme forslag til innovationsmotoren og 3,6 mio. kr. til udmøntning via innovationsmotoren, hvor 1,1 mio. kr. blev anvendt på udvikling og test af konkrete innovative forslag og de resterende 2,5 mio. kr. overført til 2021.

Restanceudvikling

I forbindelse med årsregnskabet opgøres de skattefinansierede restancer, som er borgeres og virksomheders gæld til Aarhus Kommune. Der er i 2020 sket en stigning i de skattefinansierede restancer på 9,9% svarende til et beløb på 37,2 mio. kr. Det absolutte restancetal er steget fra 377,2 mio. kr. til 414,4 mio. kr.

Restanceforøgelsen kan i overordnet forstand tilskrives tre primære årsagsforklaringer; Den fortsatte mangel på et effektivt statsligt inddrivelsesapparat, de økonomiske konsekvenser af corona-pandemien samt periodiseringer mellem kommuner, regioner mv. Særligt indflydelsesrigt er fraværet af statslig inddrivelse. I 2018 og 2019 har Gældsstyrelsen kompenseret for dette ved at gennemføre ekstraordinære afskrivninger. Afskrivning på 2019-niveau ville i 2020 have reduceret restancestigningen til 2,5%.

I forbindelse med selskabsgørelsen af AffaldVarme Aarhus er størstedelen af kommunens restancemasse på det takstfinansierede område bortfaldet. Ultimo 2020 er der således en takstfinansieret restance på 0,1 mio. kr., hvilket er et fald på 19,8% hvis disse tal konstrueres bagud i tid.

Aarhus Kommune er i løbet af 2020 blev tilsluttet med p-afgifter og socialret til EFI-afløseren PSRM, og er blandt landets første til at oversende gæld til inddrivelse i dette system. Opgaven prioriteres højt, da manglen på statslig inddrivelse fortsat er skadelig for kommunens restanceudvikling. På trods af

at vi er kommunen med langt det største restancebeløb i PSRM, så er blot 2,3% af kommunens restancer registreret i PSRM på nuværende tidspunkt, og starten er derfor meget beskeden. Vi afventer Gældsstyrelsen for at få flere områder tilsluttet.

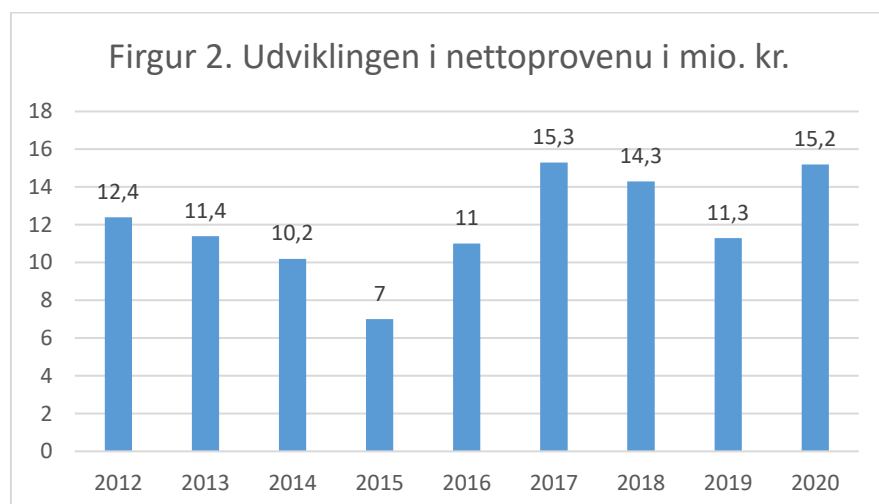
Styrkede indsatser i opkrævningen, herunder 'den særlige ringeaktivitet' og 'differentieret opkrævning' mv., som er finansieret af investeringsmodellen på 1,0 mio. kr., har resulteret i et nettoprovenu på minimum 5,9 mio. kr. i 2020.

Indsatsen mod socialt snyd

Kontrolindsatsen er, siden 2018, organiseret i en samlet enhed i Kultur og Borgerservice. Sammenlægningen medvirkede til en mere effektiv kontrol i forhold til antallet af afsluttede sager. Denne tendens er forsat i 2020, hvor der er afsluttet 1445 sager, hvilket er på niveau med 2019. Af disse sager har der været provenu på i alt 472 af sagerne.

Tabel 1 - Antal oprettede og afsluttede sager			
	2019	2020	Ændring i antal sager fra 2019-2020
Oprettede sager	1531	1551	• +20
Afsluttede sager	1465	1445	-21

Kontrolindsatsen i 2020 opnåede et nettoprovenu på 15,2 mio. kr. Det er en stigning på 3,9 mio. kr. sammenlignet med resultatet for 2019.

Stigningen må henregnes til en flerhed af faktorer, heriblandt en yderligere styrket indsats bl.a. i forbindelse med udrejsesager. Men også et øget provenu i forbindelse med *Enlig forsørger*-projektet og generelt i forhold til området omkring økonomisk friplads samt en generel forhøjelse af sanktion ved uoplyst arbejde og ophold i udlandet på kontanthjælpsområdet har haft betydning for det samlede resultat. Budgetmodellen er i 2020 aktiveret og har været en forudsætning for den store stigning i kontrolprovenu.

Den sociale Investeringsfond

Byrådet oprettede Aarhus Kommunes sociale investeringsfond den 29. april 2020 på baggrund af et beslutningsforslag fra SF. Formålet med Fonden er at igangsætte sociale effektinvesteringer, der på samme tid forbedrer livsvilkårene for udsatte borgere i kommunen og over en årrække giver kommunale økonomiske gevinster. Den sociale investeringsfond agerer med udgangspunkt i et eksternt råd med tre medlemmer, Rådet for Sociale Investeringer. De har til opgave at føre byrådets intentioner ud i livet med hensyn til sociale effektinvesteringer og generelt være opsøgende i forhold til nye tiltag og samarbejder inden for dette område. Rådet og fonden sekretariatsbetjenes af Borgmesterens Afdeling.

I 2020 har der generelt været stor opmærksomhed på Aarhus Kommunes sociale investeringsfond og Rådet for Sociale Investeringer fra omverdenen, og der er allerede etableret et godt samarbejde med flere interessenter. Rådets medlemmer har også selv været aktive og forsøgt at profilere Rådet på de sociale medier og ved en række arrangementer og møder med potentielle samarbejdspartnere. Rådet har løbende behandlet forslag og henvendelser sociale effektinvesteringer, og i løbet af 2020 har Rådet investeret i tre indsatser:

- Dialog Mod Vold: Investering i et udviklingspartnerskab med statens Sociale Investeringsfond, Dialog Mod Vold samt Den Sociale Kapitalfond med henblik på at udvikle en prototype for, hvordan behandling til voldsudsatte familier kan tilbydes som en social effektinvestering i Aarhus Kommune.
- JOB Bootcamp 2020: Investeringen er risikoafdækning for arrangementet JOB Bootcamp 2020, der havde til hensigt at gå nye veje og etablere et nyt samarbejde med henblik på at hjælpe unge dimittender i job.
- Housing First: Investering i en indsats for unge hjemløse med det formål, at flere unge hjemløse skal bo i egen bolig, opleve bedre trivsel og, for de mest ressourcestærke, skal komme i arbejde.

Bilag

Aarhus Kommunes selskaber

Byrådet vedtog den 21. december 2016 "Politik for aktivt ejerskab". For at understøtte politik for et aktivt ejerskab er der udarbejdet skabelon og vedtaget ejerstrategier for tre selskaber. Samtidig er der i 2019 arbejdet med og gennemført selskabsgørelse af AffaldVarme-området (overtager fra 2020 BKKV i tabellen). Nedenstående nøgletal fremgår også af [Aarhus i tal](#). De seneste regnskabstal lægges frem, når de er tilgængelige, forventelig i maj/juni 2021. Ligeledes er ejerstrategierne også samlet der.

Selskaber (ejerandel, links m.v.) / nøgletal	2016	2017	2018	2019	2020
Aarhus Vand A/S (ejerandel 100, www.aarhusvand.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	610	648	616	672	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	50,0	95,0	42	45	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	469	372	365	391	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	10.558	12.021	10.910	10.988	
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	196	207	232	235	
Biomassefyret kraftvarmeværk A/S (ejerandel 100, www.bkvv.dk) ¹					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	4	171	190		
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	0	0	0		
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	306	138	26		
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	967	955	889		
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	3	6	12		
Aarhus Lufthavn A/S (Ejerandel 90,1, www.aar.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	N/A	N/A	N/A	N/A	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	-11	-16	-33	-36	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	7	2	28	28	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	83	89	118	234	
- Antal medarbejdere	83	83	92	100	
Aarhus Letbane I/S (Ejerandel 50, www.letbanen.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	0	3	144	287	307
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	-24	-707	-101	-83	-86
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	633	1.036	301	85	64
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	2.858	2.639	2.737	2.527	2.441
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	29	29	20	21	24
Østjyllands Brandvæsen I/S (Ejerandel 79,44, www.ostjylandskommuner.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	78	87	79	93	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	15	11	2	6,7	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	5	7	13	20,2	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	69	78	81	81,2	
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	99	108	140	152	

Hensigtserklæringer

Hensigtserklæringer i budget 2020	Status
Status på implementering af 'fast track'-mulighed for personlige hjælpemidler og genbrugshjælpemidler: Byrådet er løbende blevet orienteret om status på fast track i løbet af 2020. Første gang i januar i forbindelse med indstillingen "Serviceniveau 2020 for pleje, praktisk hjælp mm". Dernæst i maj i Afdelingernes budget. Her blev orienteret om, at det nye system kunne tages i anvendelse i december 2020. På hjælpemiddelcenteret er 'fast track' indrettet fysisk og afprøvet i forhold til udlevering af værnemidler under corona-epidemien. Det nye system trådte i kraft 25. november 2020.	
MSO skal foretage renovering af badeværelser af arbejdsmiljømæssige hensyn via afsatte midler til velfærdsteknologi: Der arbejdes i øjeblikket med tre forskellige pilotprojekter på Plejehjemmet Skelager. De tre projekter skal undersøge, hvordan man kan få den bedste samlede badeværelsesløsning indenfor de eksisterende rammer. Der er forsinkelser som følge af Corona, men i 2021 forventes der at blive renoveret badeværelser for 2 mio. kr.	
MSO skal i samarbejde med BA udarbejde indstilling vedrørende fremtiden for Saxild Strand: Forskellige udviklingsmuligheder er afsøgt, men det var ikke tilstrækkeligt til at løfte den nødvendige finansiering. I budgetforlig 2021 blev der lavet en ny hensigtserklæring vedrørende Saxild Strand, hvilket der vil blive fulgt op på i næste regnskabsafslæggelse.	
BA og MSO skal foretage en analyse af overkapaciteten på ældreboligområdet forud for udarbejdelsen af den 10-årige anlægsplan: Analysen er udarbejdet i et samarbejde mellem BA og MSO. Analysen blev brugt i forbindelse med udarbejdelsen og vedtagelsen af de 10-årige anlægsplan.	
MSO skal anvende MSO's bygningsvedligeholdelsesbudget til sikringen mod legionella-bakterier: Der blev i 2020 indkøbt legionella-anlæg til de plejehjem, hvor der vurderes at være de største udfordringer med legionella. Anlæggene installeres i foråret 2021.	
MBU skal arbejde for, at det bliver en naturlig del af børn og unges hverdag at være bevidste omkring klimaet.	
MBU skal i samarbejde med BA udarbejde en økonomisk analyse af dagtilbudsområdet forud for budgetdrøftelserne for 2021.	
MSB og MBU skal fremrykke den planlagte evaluering af ABA-investeringsprojektet for børn med autisme til sommeren 2020, så det kan indgå i drøftelserne om budget 2021.	
MSB, MSO og MBU skal i fællesskab undersøge muligheden for fremadrettet at samle budgettet til Omsorgstandplejen, Specialtandplejen og Socialmedicinsk Tandklinik i Børn og Unge.	
MSB skal i samarbejde med BA og øvrige magistratsafdelinger udarbejde en handleplan for at sikre den fremtidige balance på det specialiserede socialområde. Planen skal bl.a. indeholde mere tværmagistratsligt samarbejde, hvorfor MSB, MBU og MSO forpligtes til at finde nye veje og gode løsninger til gavn for borgerne.	
MSB skal arbejde for at få flere interne boliger og botilbudspladser til socialt udsatte, personer med handicap og psykisk sårbare.	
MSB skal udarbejde en indstilling, der beskriver, hvilke tiltag der bør sættes i gang for at opnå balance på socialområdet, herunder hvordan de tilførte midler udmøntes mere konkret samt hvordan det kan være nødvendigt at tilpasse serviceniveauet.	
MSB skal afrapportere særskilt på den samlede økonomi for socialområdet i forbindelse med regnskabsindstillingerne i april, august og november.	
MSB skal omlægge for 10 mio. kr. af sin beskæftigelsesindsats til eksterne aktører.	
BA udarbejder sammen med MTM inden udgangen af februar 2020 en indstilling, som omsætter den generelle CO2-målsætning i årlige mål og fastlægger, hvordan der skal arbejdes med bindende klimamål i de årlige budgetprocesser.	
BA udarbejder en indstilling, som fastlægger de nærmere rammer for klimafonden	
BA skal i samarbejde med MTM fremsende indstilling til byrådet om hvordan hele kommunens bilflåde omstilles til klimavenlig/fossilfri drift senest i løbet af 2025.	
BA og MTM skal arbejde for at udfase udledningen af Co2 via kørselsgodtgørelsen til kommunens medarbejdere ved at opfordre til at cykle på ture under 5 km og at øge brugen af el-cykler, el-biler, busser, tog, letbane m.v. Endvidere undersøges det, om det er muligt kun at give kørselsgodtgørelse til kørsel i el-biler.	
BA skal opstille simple, bindende mål for årlig omstilling af kommunens transport og lave nøgletal for at følge udviklingen.	
BA skal undersøge mulighederne for samordnet varedistribution og herunder grøn varelevering med el-biler i midtbyen.	
Aarhus Kommune som arbejdsplads skal være så klimavenlig som muligt, og derfor skal temaet tages op i MED-organisationen.	

Hensigtserklæringer i budget 2020	Status
BA og MBU skal sikre, at de midler, som bliver afsat til børneplanen og minimumsnormeringer via finansloven eller anden statslig finansiering til Aarhus Kommune, tilføres dagtilbuddene.	
BA og MTM skal etablere en følgegruppe under Østjyllands Brandvæsens direktion, som skal bidrage til, at der udarbejdes en strategi og handlingsplan for Østjyllands Brandvæsen forud for behandlingen af selskabets budget for 2021.	
BA skal sikre, at hvis arbejdet med korrekte data giver mulighed for det, så skal der sikres en budgettilførsel på op til 20 mio. kr. til Erhvervspuljen.	
BA skal sikre, at der indføres en mekanisme til sikring af det decentrale ansvar for overholdelse af servicerammen, hvis det efter 1. kvartal 2020 skønnes, at der er udsigt til en overskridelse af servicerammen.	
BA skal i samarbejde med MKB og MBU foretage en vurdering af behovet for fremtidig udbygning af idrætsfaciliteter inden udgangen af november 2019	
MTM skal skære ned på klipningen af diverse grønne arealer, så der kun bliver én årlig klipning af disse arealer, da det vil øge biodiversiteten på arealerne.	
MTM skal senest i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2019 fremlægge plan for at få indført totalforbud mod giftige sprøjtemidler på kommunens arealer.	
MTM udarbejder indstilling om solcelleanlæg med henblik på at sætte målsætninger for brug af solcelleanlæg i de kommunale ejerstrategier for de kommunale selskaber.	
MTM skal sikre, at forligspartierne kan følge sagsbehandlingstiderne i byggesagsbehandlingen tæt.	
MTM skal fremlægge et beslutningsgrundlag for etablering af letbane til Aarhus Ø.	
MTM skal på baggrund af 'Mobilitet frem mod 2050' og en analyse af de samlede infrastrukturudfordringer komme med forslag til at forbedre fremkommeligheden i byen. Forslagene skal indgå i den samlede anlægsprioritering i forbindelse med den 10-årige anlægsplan.	
MTM skal fortsætte udskiftningen af den resterende halvdel af gade- og vejbelysningen til LED-belysning og lade det finansiere af de afgiftslettelser på el, der tidligere er besluttet af Folketinget.	
MTM skal undersøge mulighederne for i et pilotforsøg at idriftsætte førerløse el-busser mellem Dokk1 og den nye færgeterminal for Molslinjen.	

Aarhus Kommune
Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C
www.aarhus.dk